

Oulun seudun lasten ja nuorten hyvinvointi – tutkimushanke

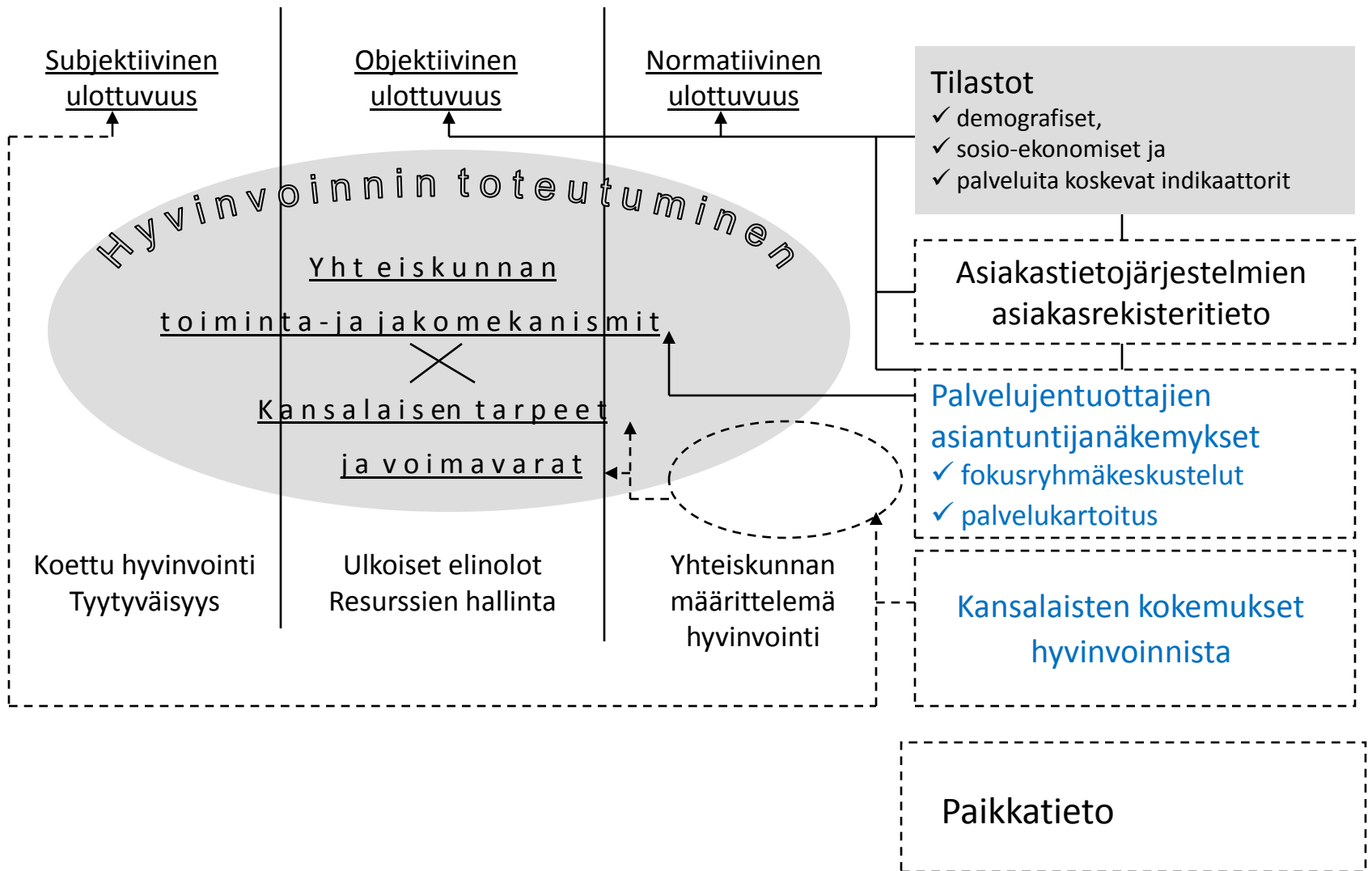
Tuloksia ja johtopäätöksiä 11 – 17 -
vuotiaiden hyvinvoinnista

Petri Kinnunen

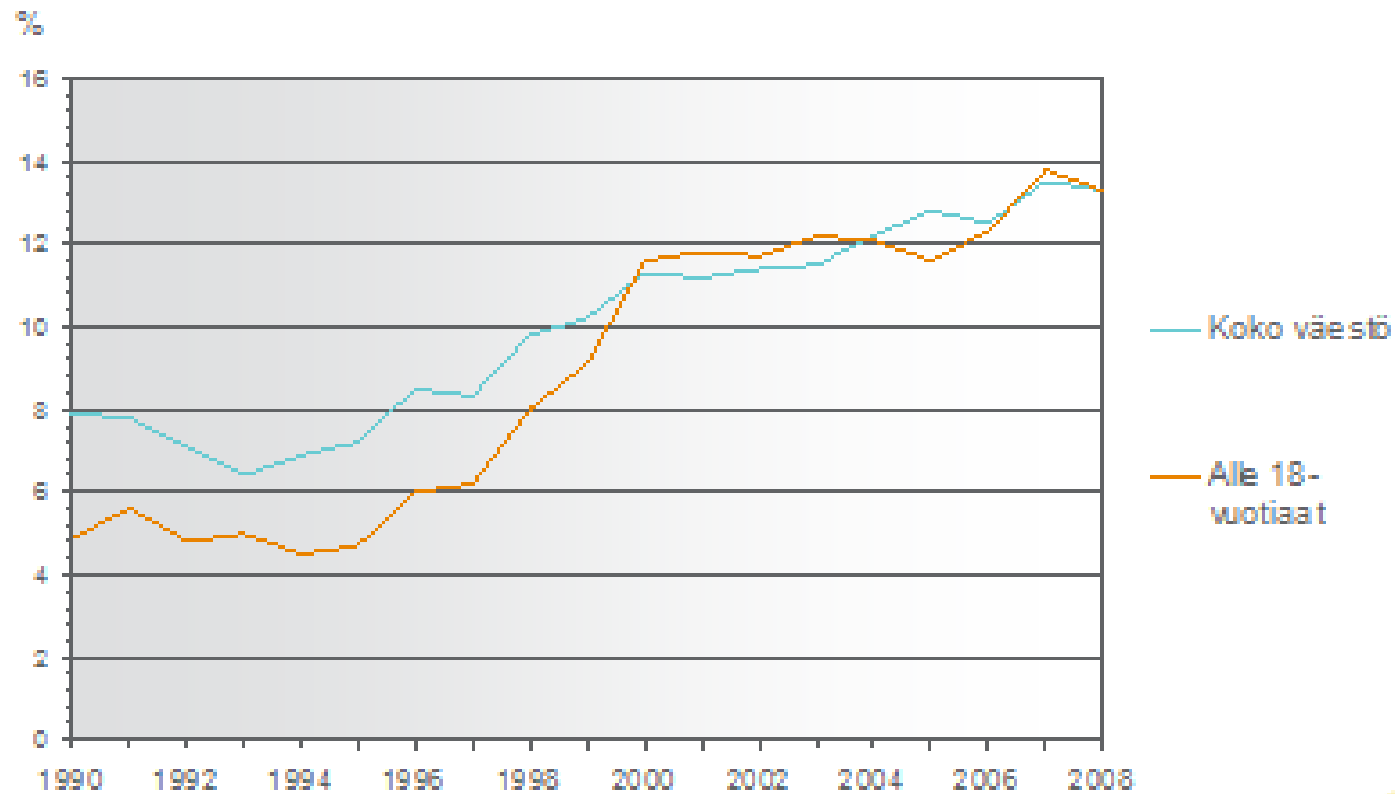
15.04.2011

1. Kaksi näkökulmaa tämän hetken todellisuuteen
2. Perinteinen näkökulma - Toimintatapa ristiriitojen ratkaisijana
3. Onnistuminen yms. ja taloudellinen tilanne
4. Suoriutuminen ja ristiriitojen ratkaisija
5. Sosiaalinen verkosto
6. Väkivalta
7. Pelko
8. Tulosten tiivistys - Johtopäätöksiä

Hyvinvoinnin tarkastelukehikko ja aineistolliset näkökulmat

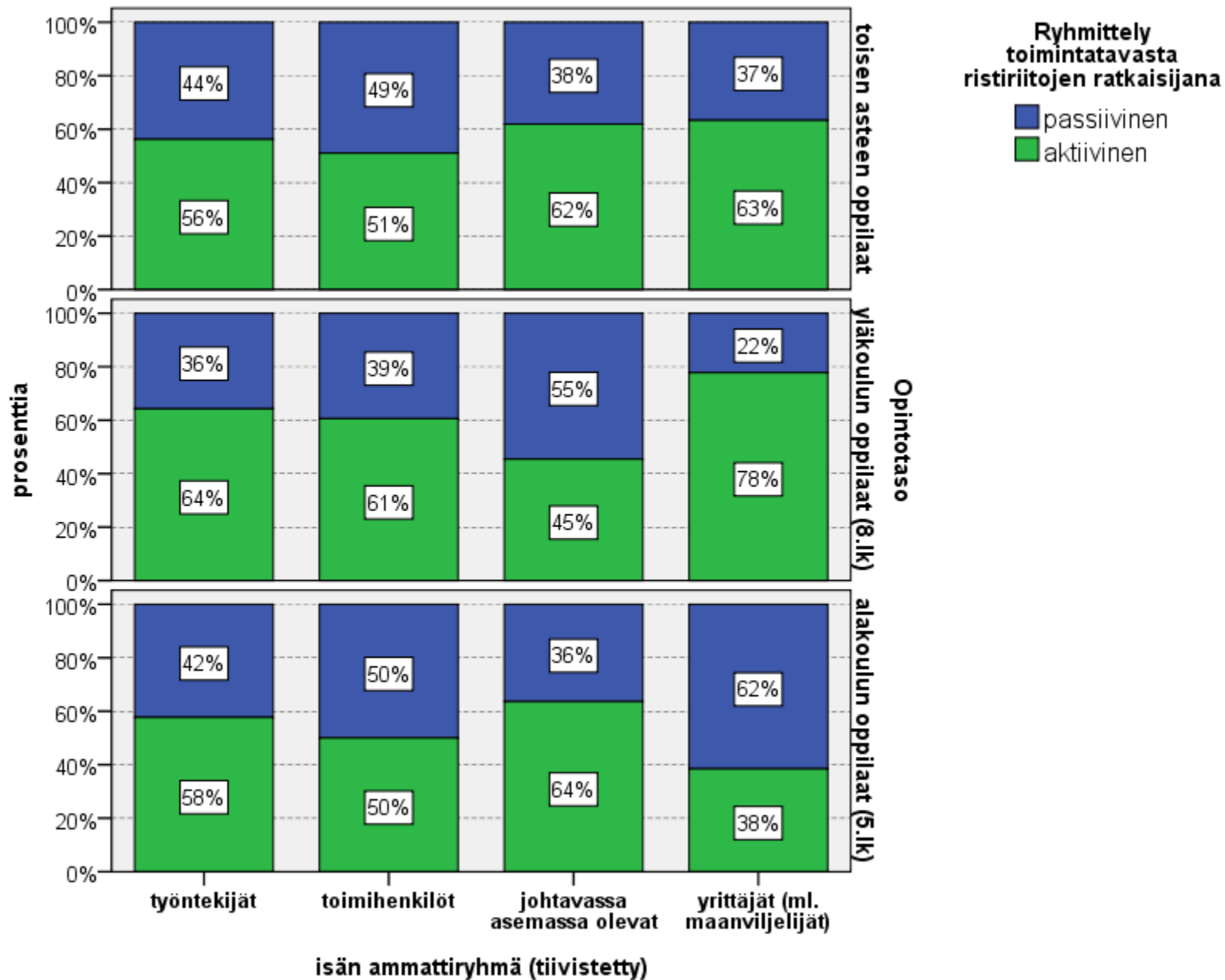
Köyhyysaste, pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien osuus, %

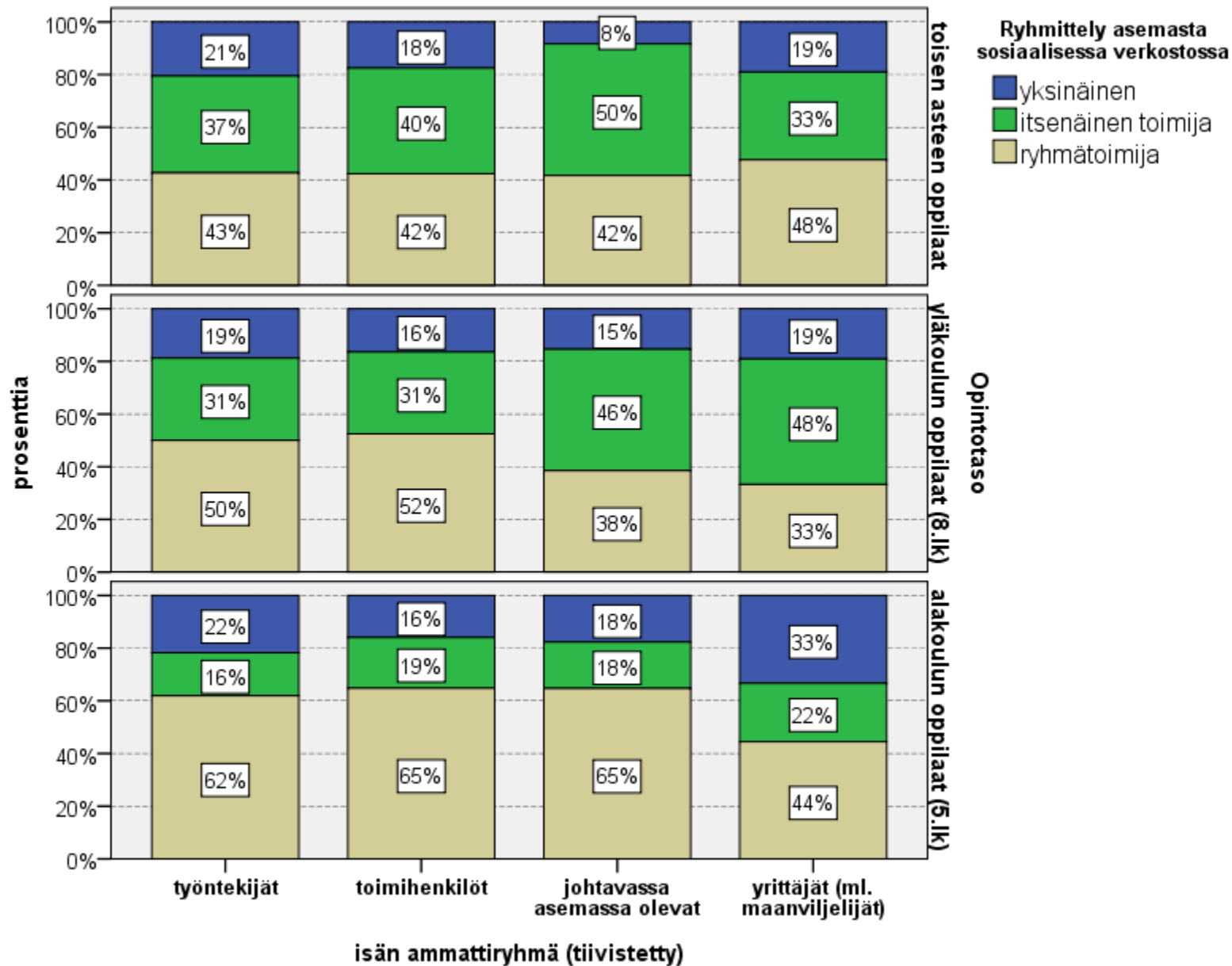
Lähde: Tilastokeskus

Toimintatapa ristiriitojen ratkaisijana

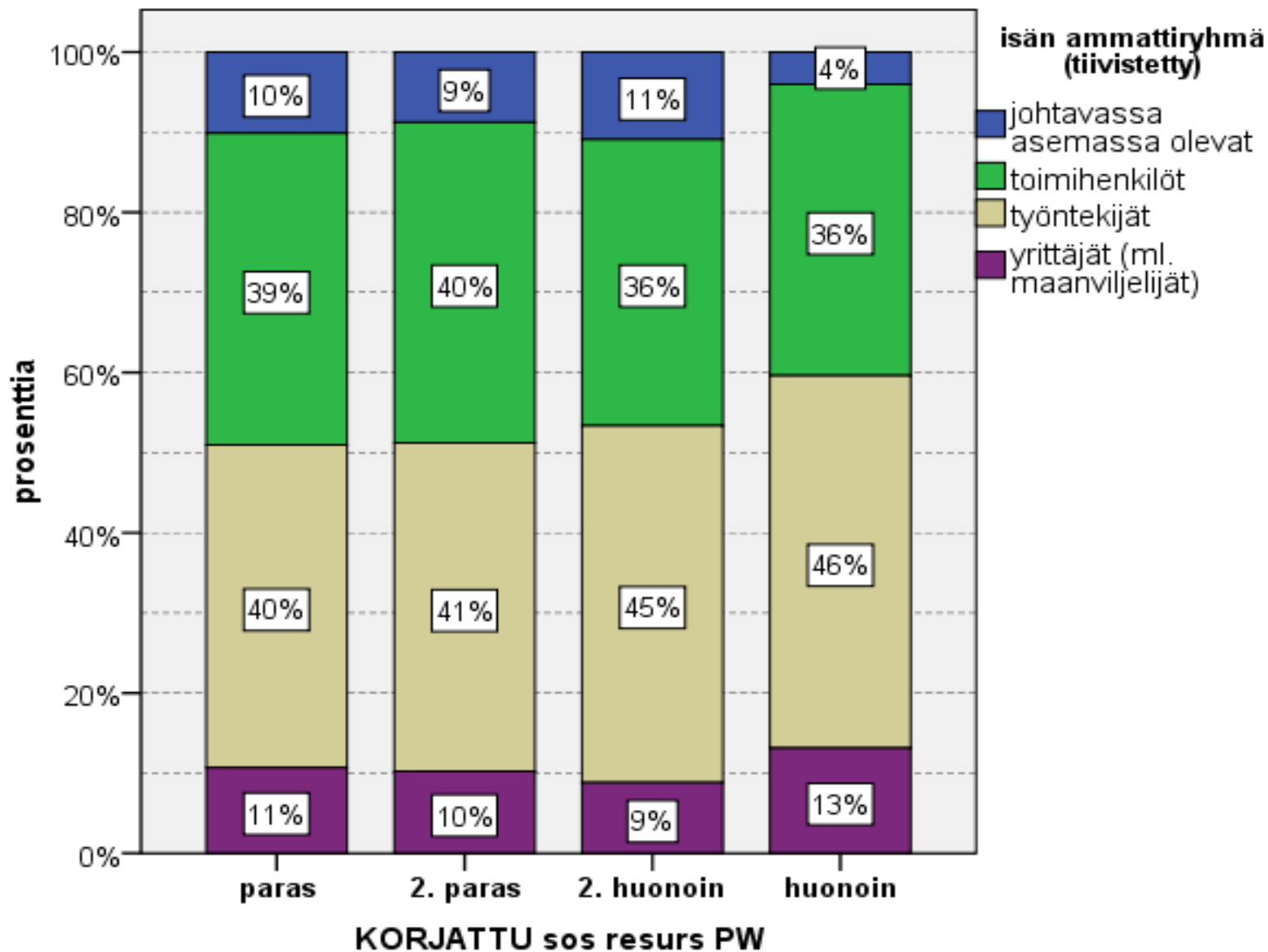
Yksin, itsenäinen, ryhmätoimija

KUVA 13. Toimintatapa ristiriitojen ratkaisussa isän ammattiryhmän mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=517.

KUVA 14. Asema sosiaalisessa verkostossa isän ammattiryhmän mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=758.

KUVA 42. Isän ammattiryhmä sosiaalisten resurssien mukaan mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=901.

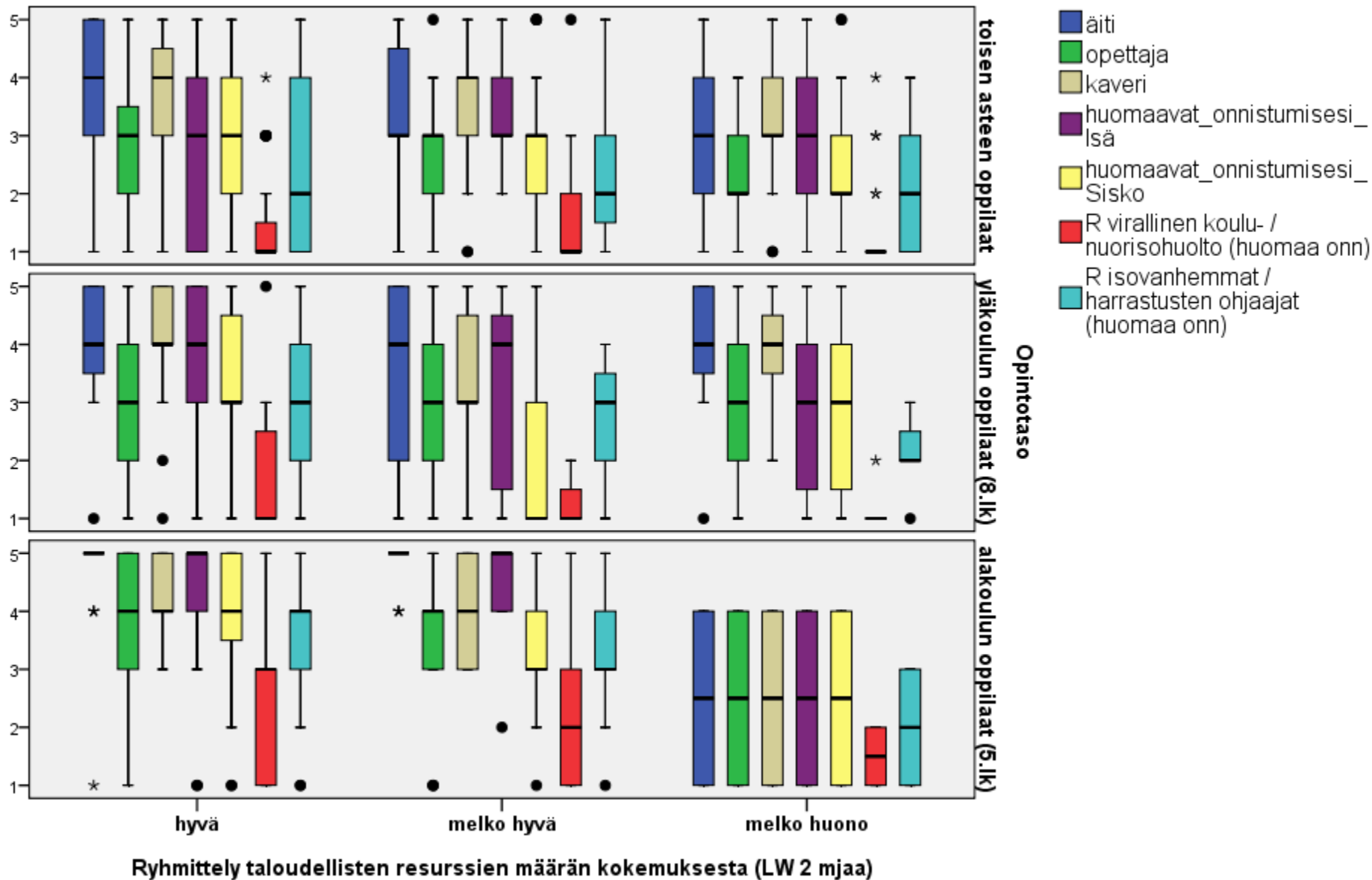
Onnistuminen ja taloudellinen tilanne

Ilon aiheet

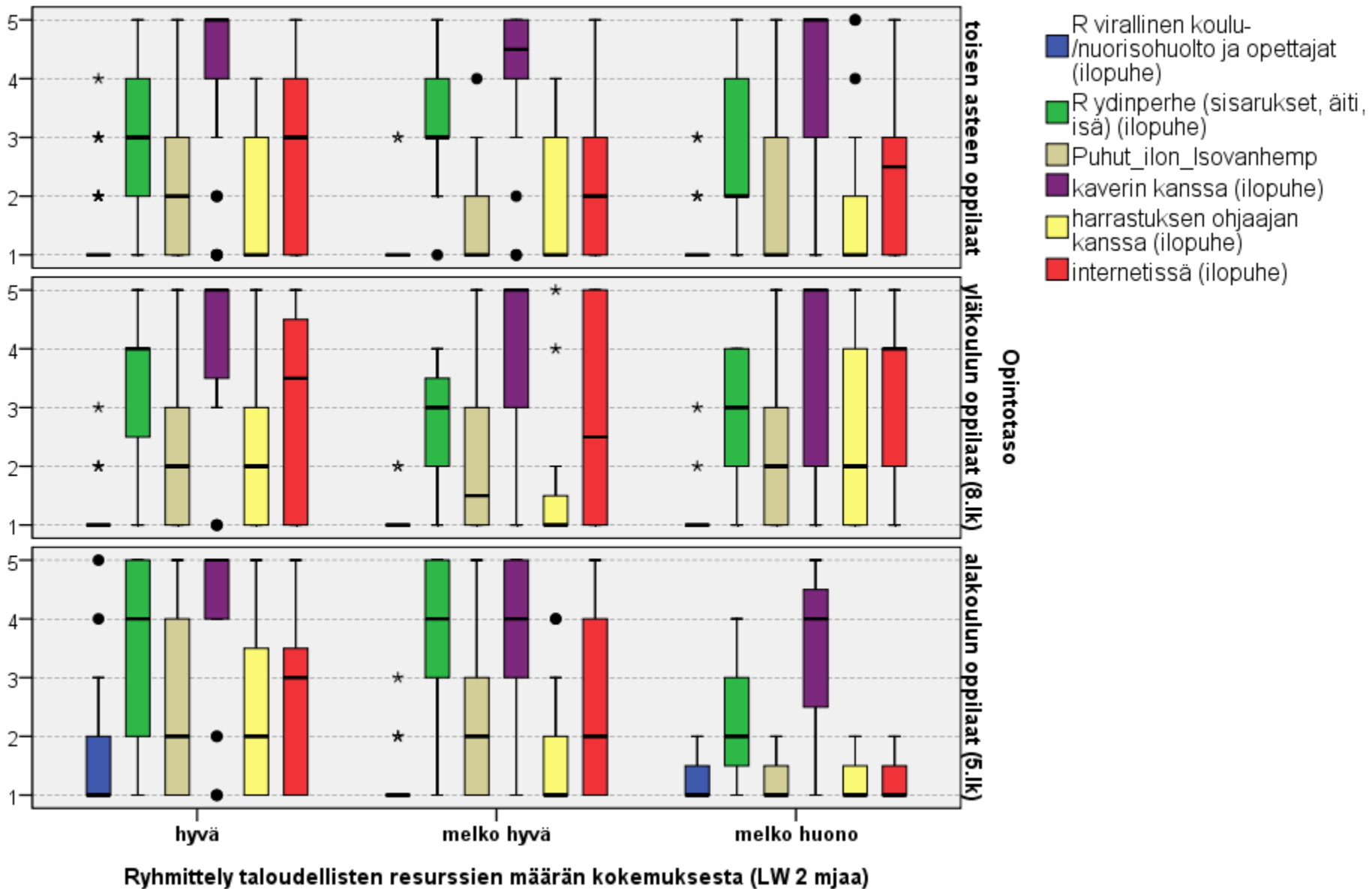
Kaveriongelmat

Kotiongelmat

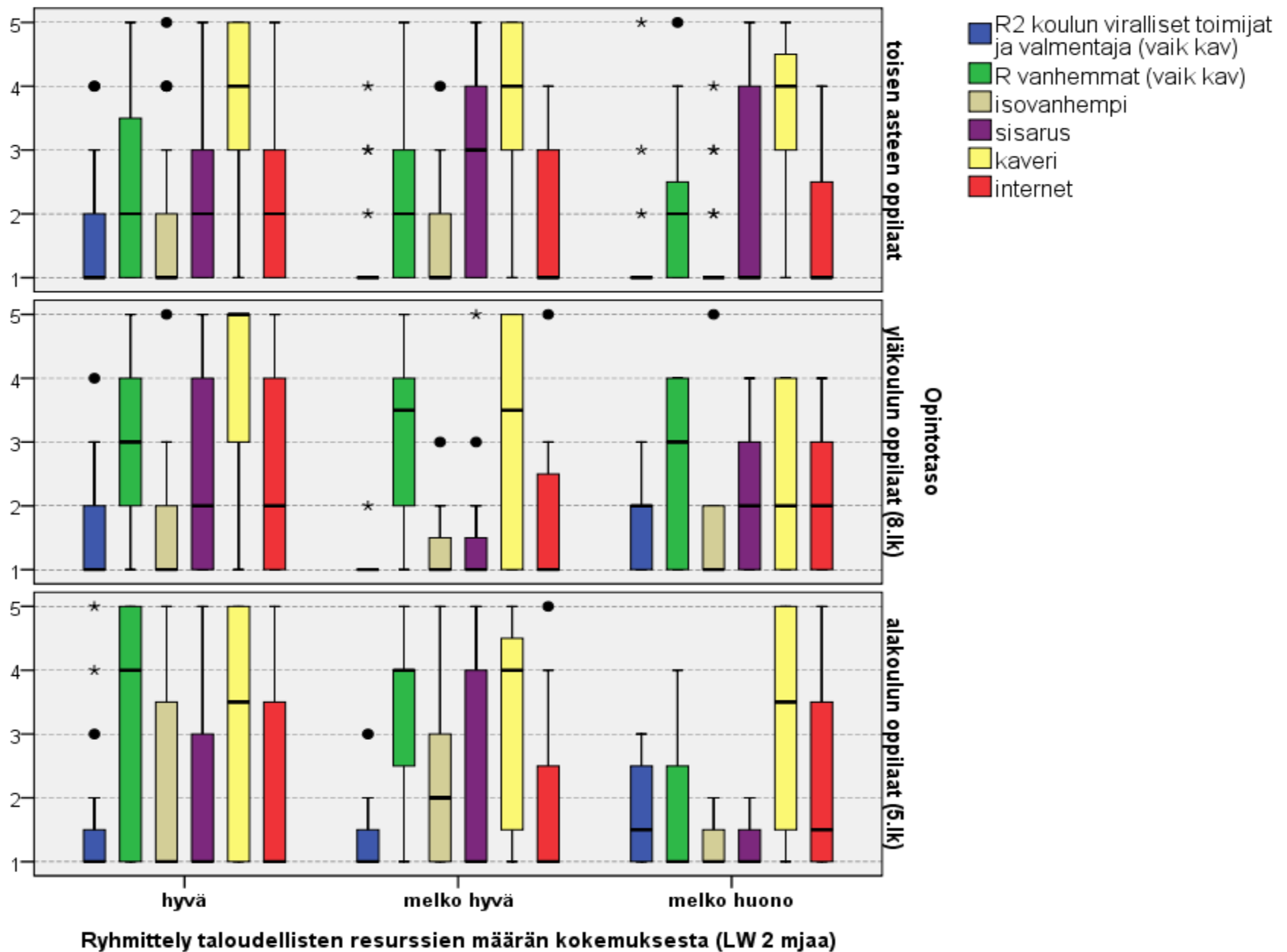
Kouluongelmat

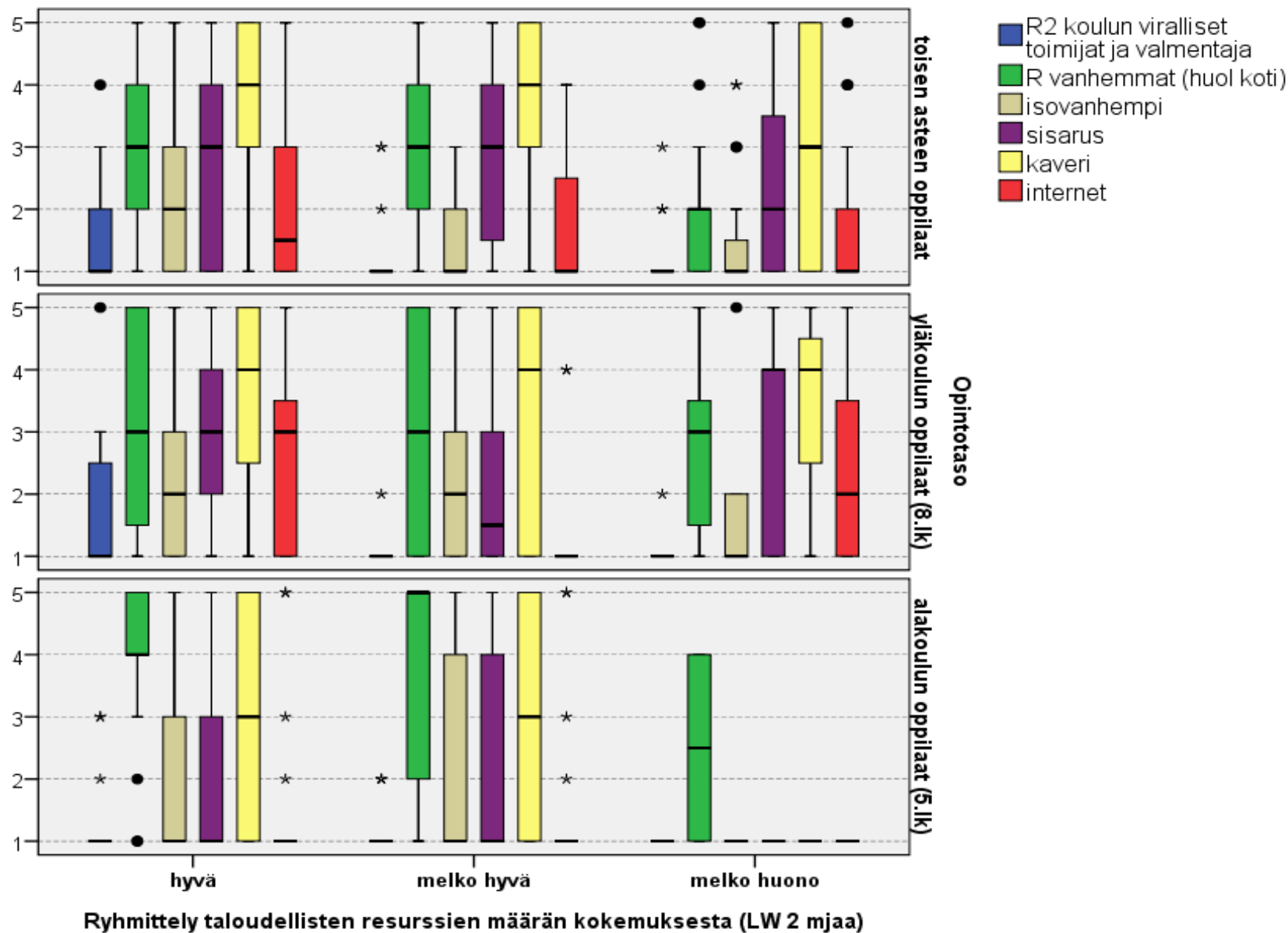
KUVA 1. Onnistumisen huomaavat tahot koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = huomaa harvoin, 5 = huomaa usein). Laatikko-jana-kuvio, $n=152$. Listwise-karsintamenetelmä.

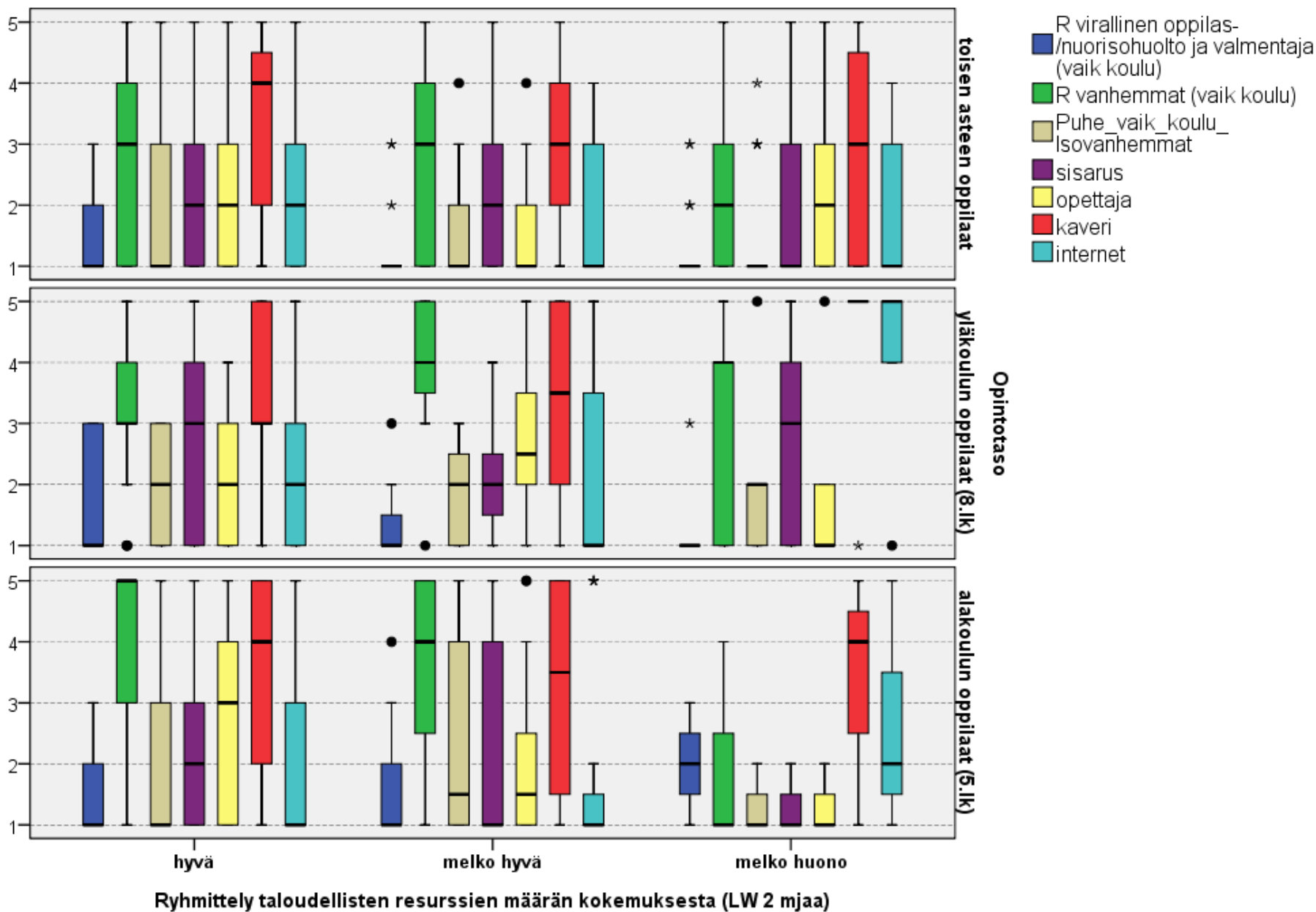
KUVA 3. Puhe onnistumisista ja ilon aiheista koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = puhun harvoin, 5 = puhun usein). Laatikko-jana-kuvio, n=210. Listwise-karsintamenetelmä.

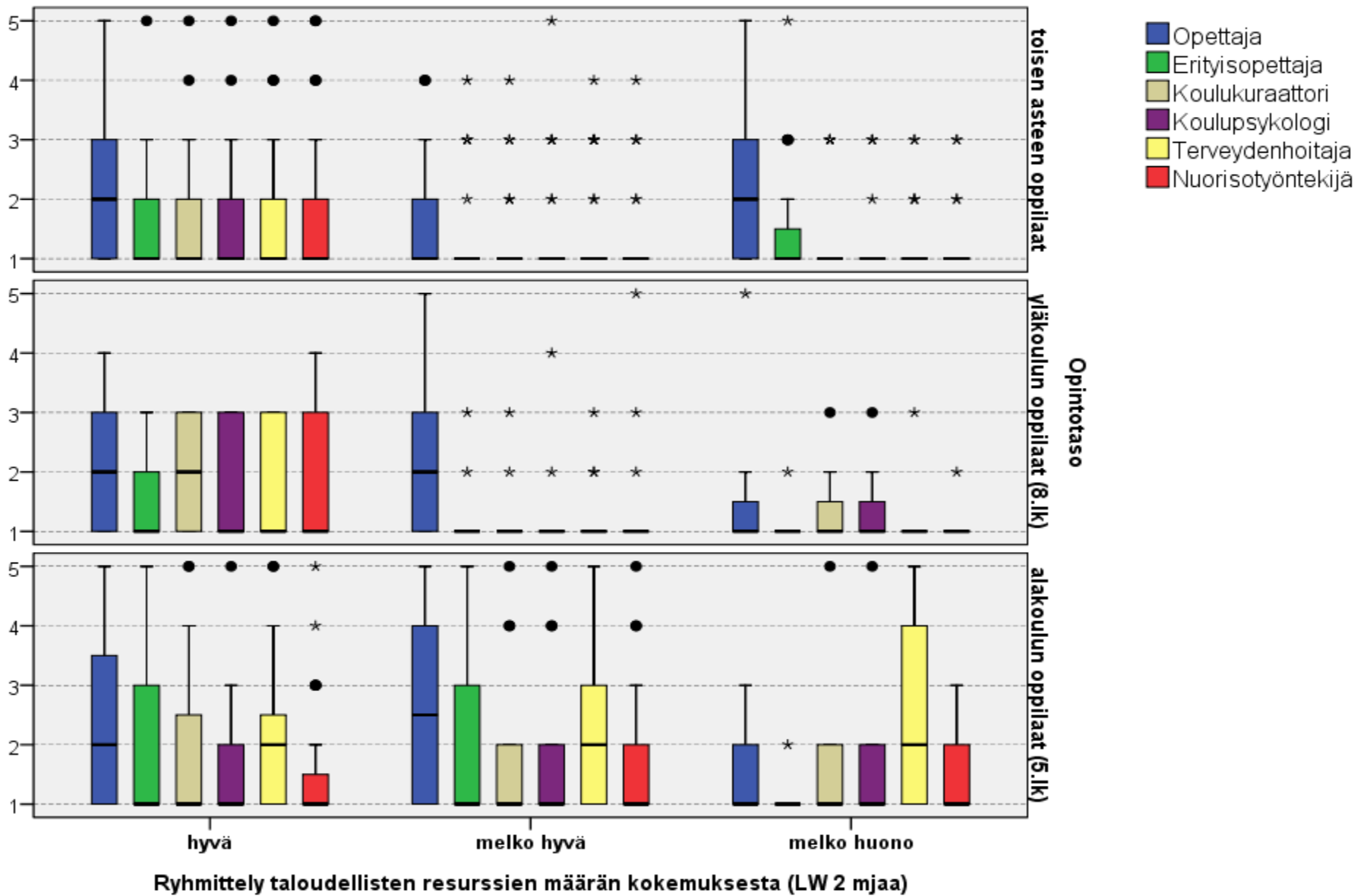
KUVA 5. Puhe kaveriongelmissa koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = puhuminen auttaa harvoin, 5 = auttaa usein). Laatikko-jana-kuvio, $n=153$. Listwise-karsintamenetelmä.

KUVA 7. Puhe kotiongelmista koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = puhuminen auttaa harvoin, 5 = auttaa usein). Laatikko-jana-kuvio, n=155. Listwise-karsintamenetelmä.

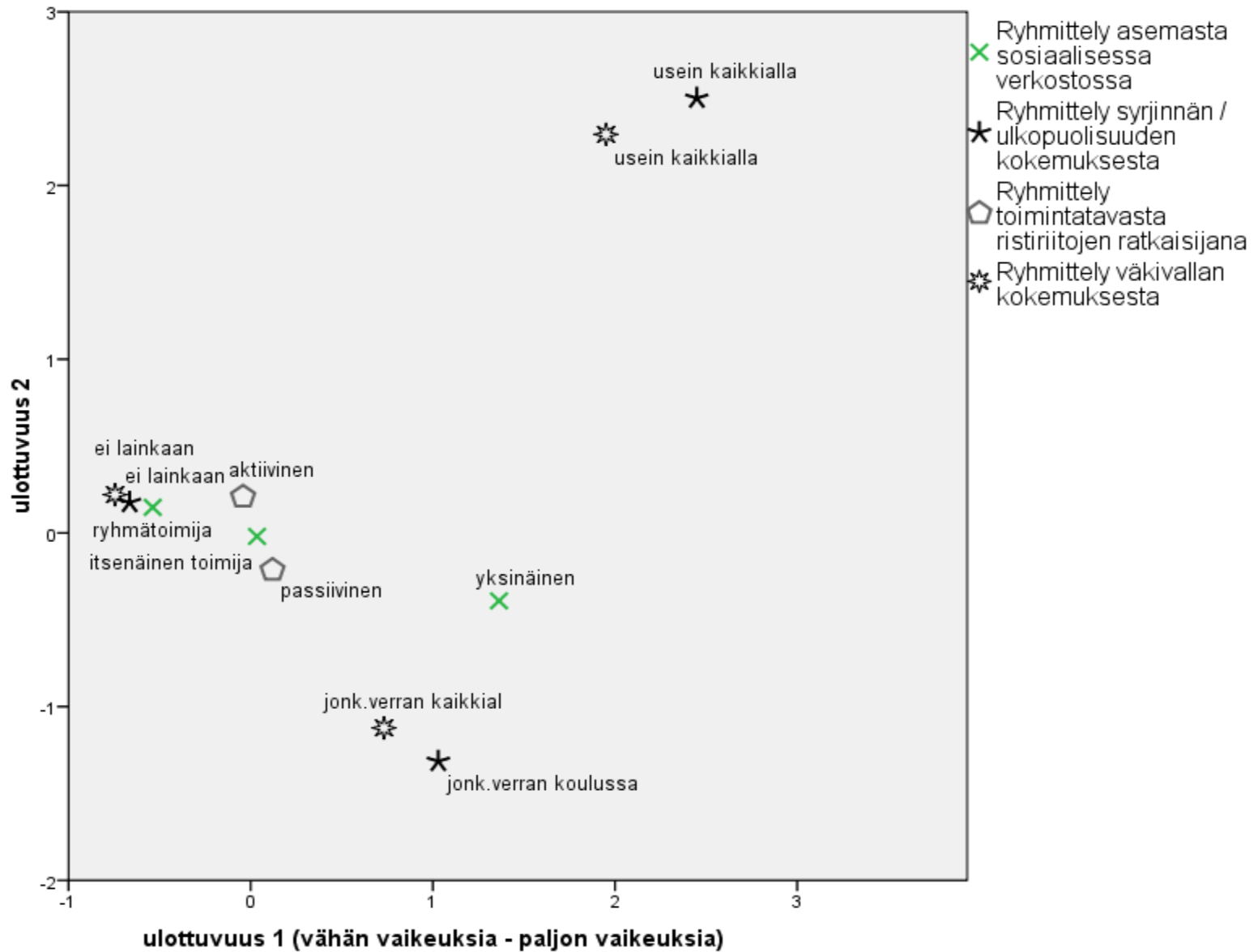
KUVA 9. Puhe kouluongelmista koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = puhumisen auttaa harvoin, 5 = auttaa usein). Laatikko-jana-kuvio, n=155. Listwise-karsintamenetelmä.

KUVA 11. Puhe kouluongelmista koetun taloudellisen tilanteen mukaan jaoteltuna (1 = puhuminen auttaa harvoin, 5 = auttaa usein). Laatikko-jana-kuvio, n=226. Listwise-karsintamenetelmä.

Korrespondenssianalyysi:

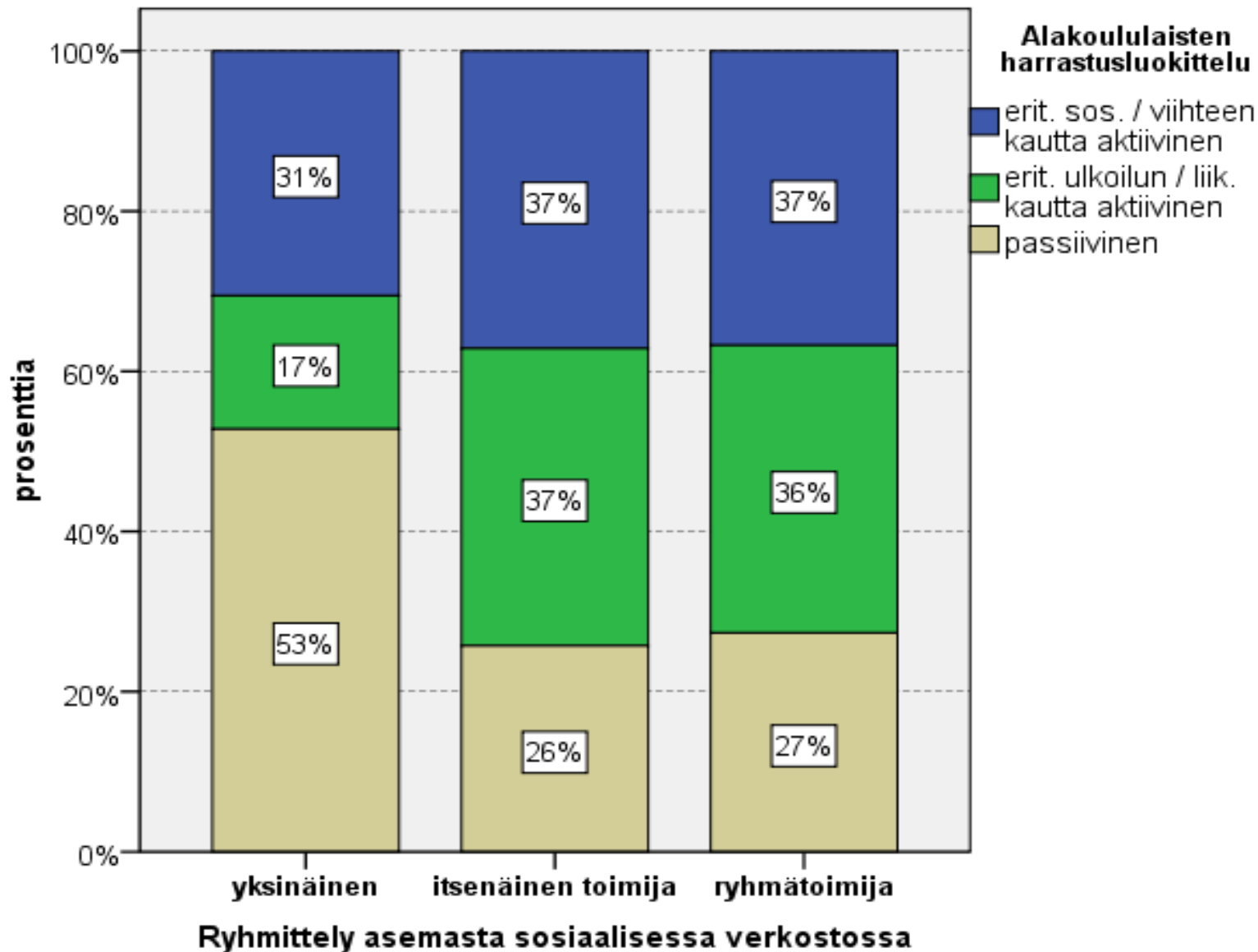
Suoriutuminen ja ristiriitojen ratkaisija

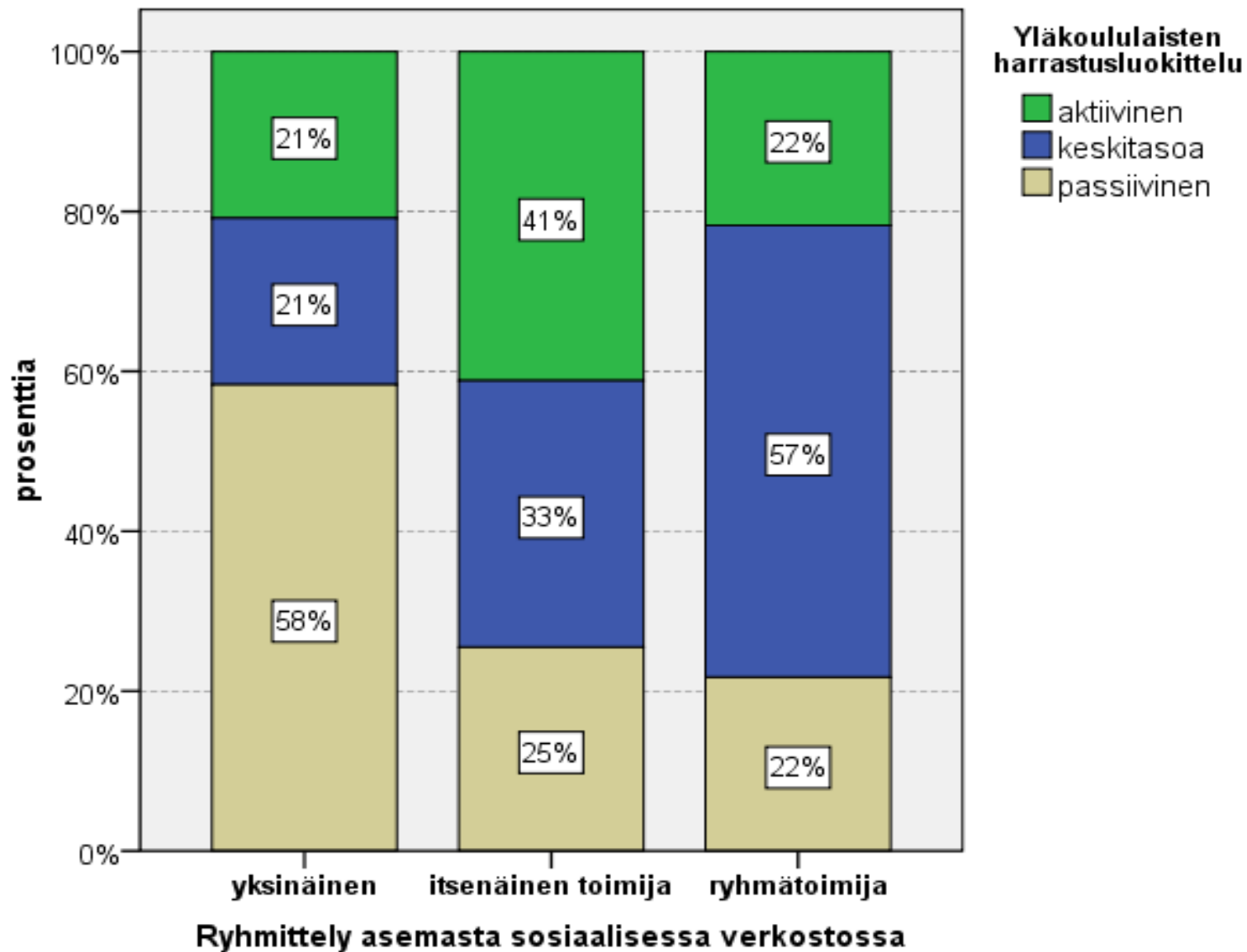
KUVA 18. Syrjinnän ja ulkopuolisuuden sekä väkivallan kokemusten, ristiriitojen ratkaisutavan ja sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman väliset suhteet. Kaikki ikäluokat yhdessä. Moniulotteinen korrespondenssianalyysi. N=1150.

Sosiaalinen verkosto

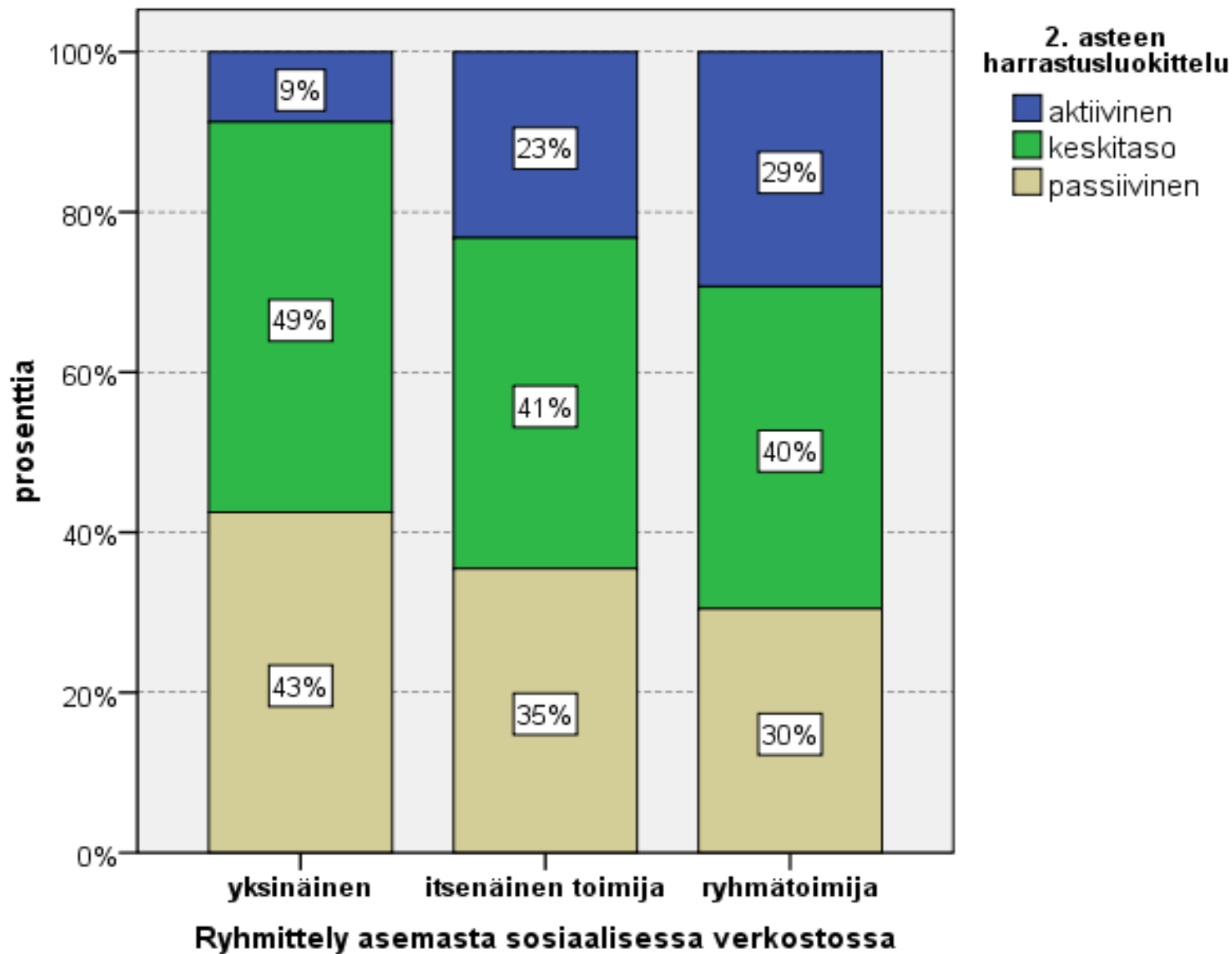
toimijan luonne

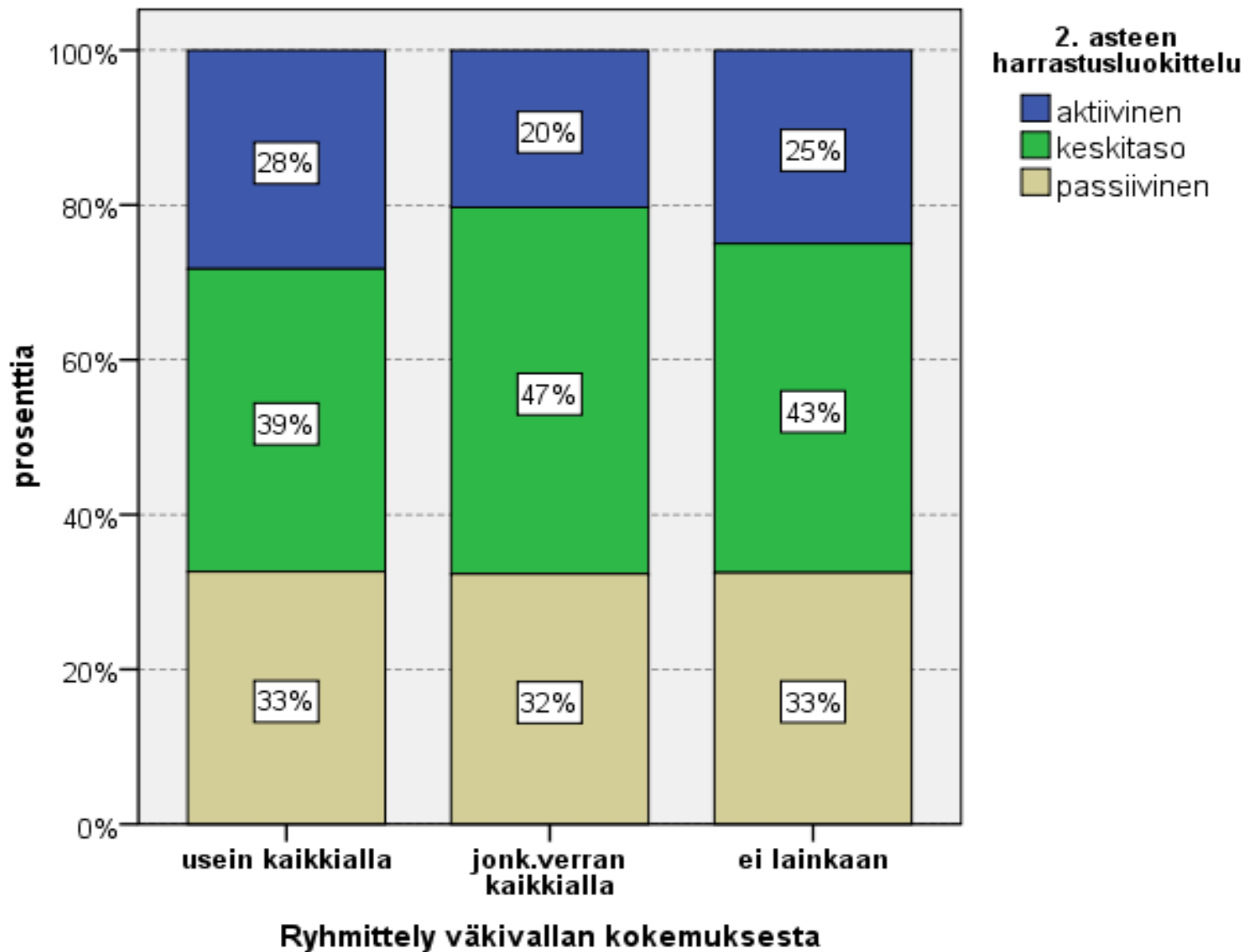
KUVA 22. Alakoululaisten harrastussuuntaukset sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=188$.

KUVA 23. Yläkoululaisten harrastussuuntaukset sosiaalisen verkoston kautta määrittyvän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=144.

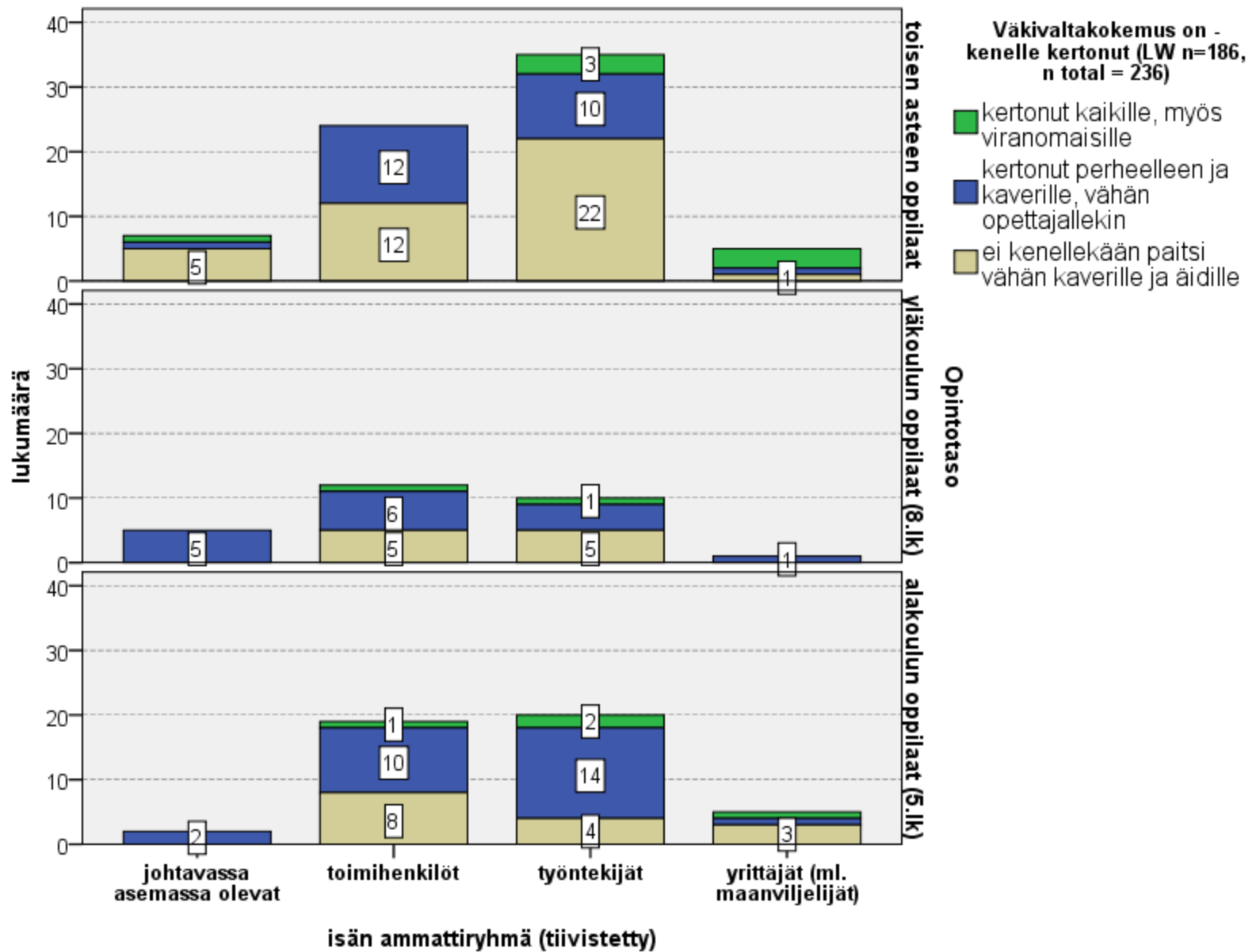

KUVA 24. Toisen asteen opiskelijoiden harrastussuuntaukset sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=409.

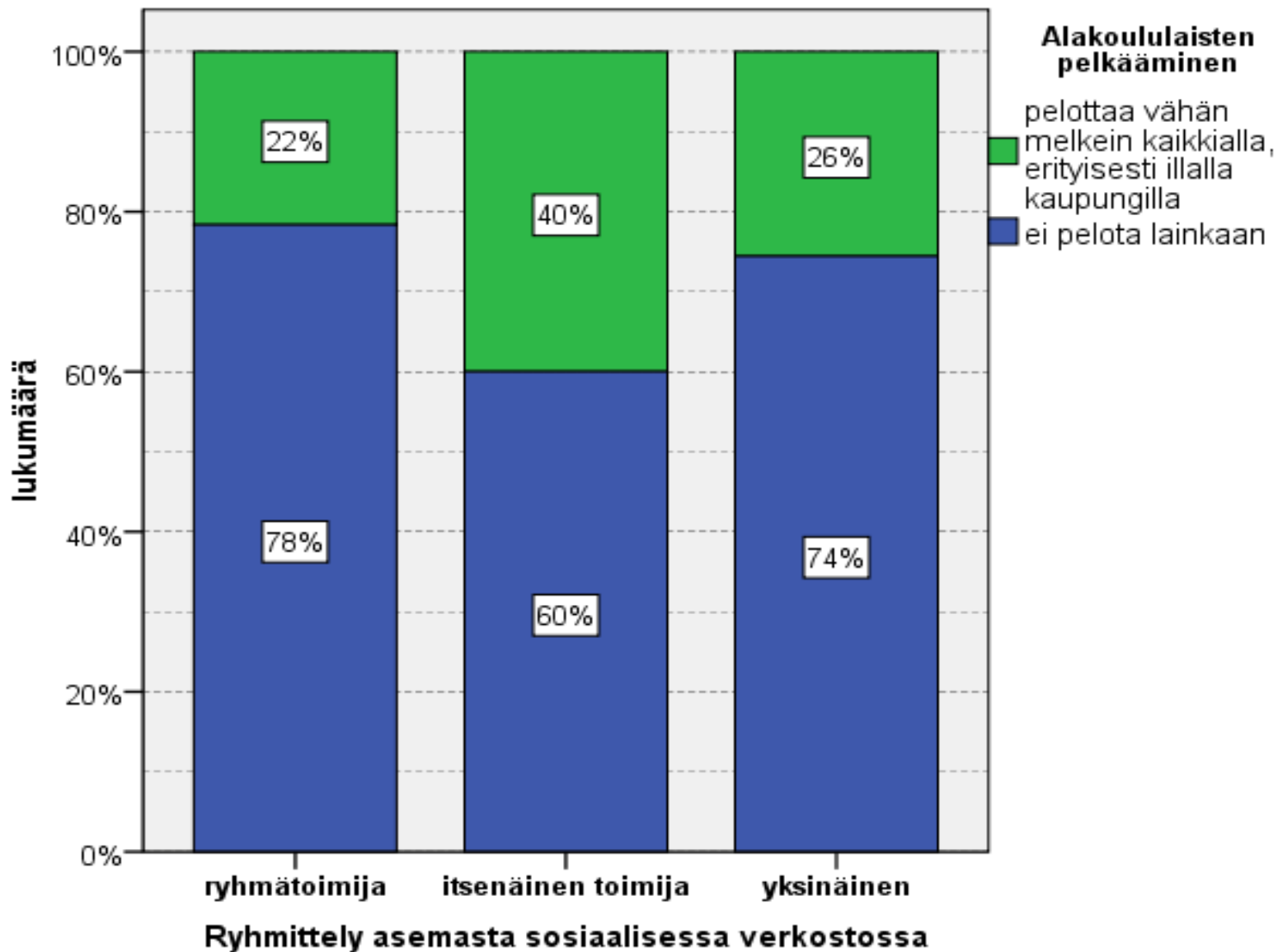
KUVA 25. Toisen asteen opiskelijoiden väkivallan kokemus harrastussuuntauksen mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=419$.

Väkivalta

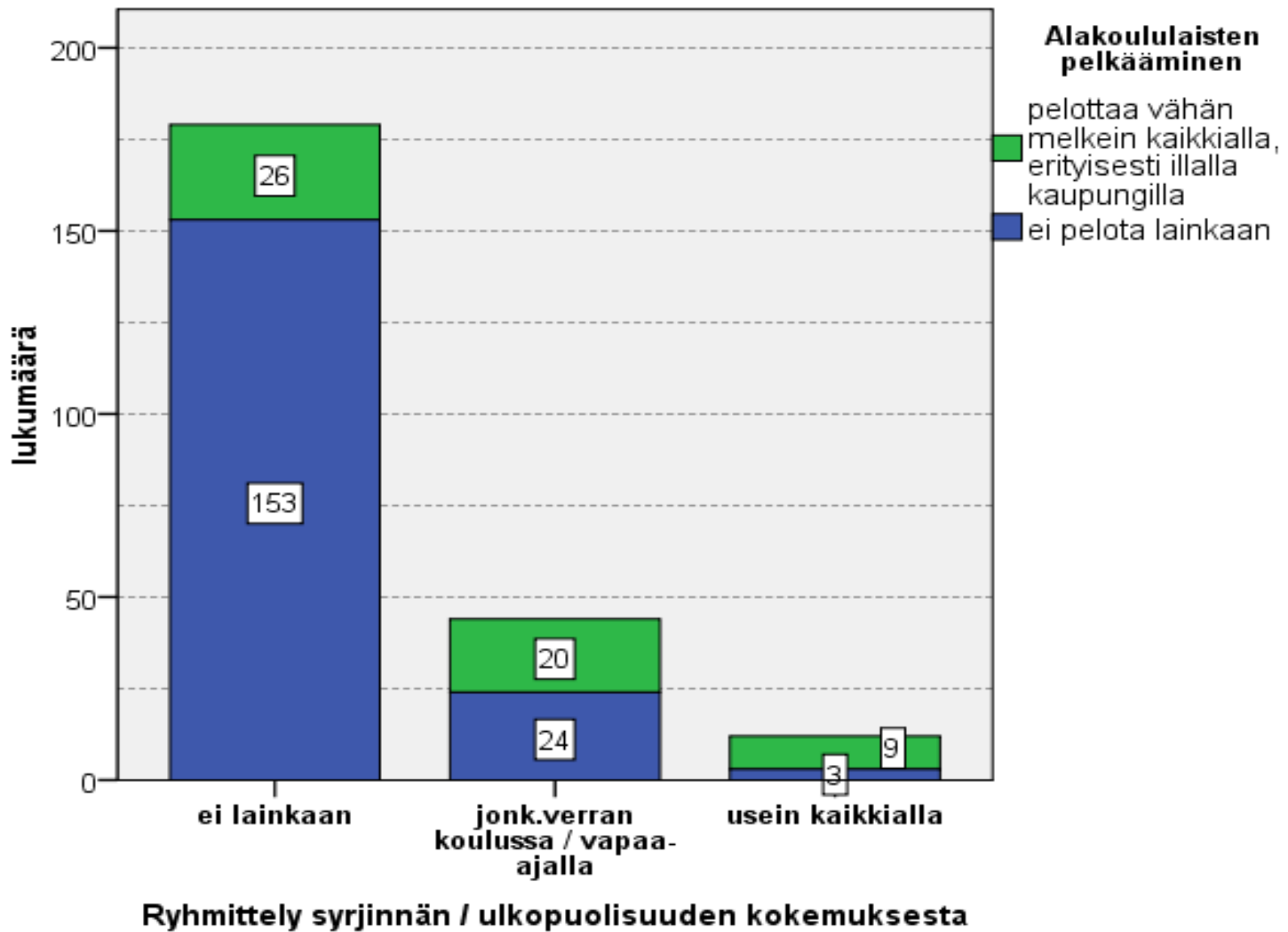

KUVA 17. Väkiä kokeneiden vastaajien kertominen tapahtuneesta isän ammattiryhmän mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=145.

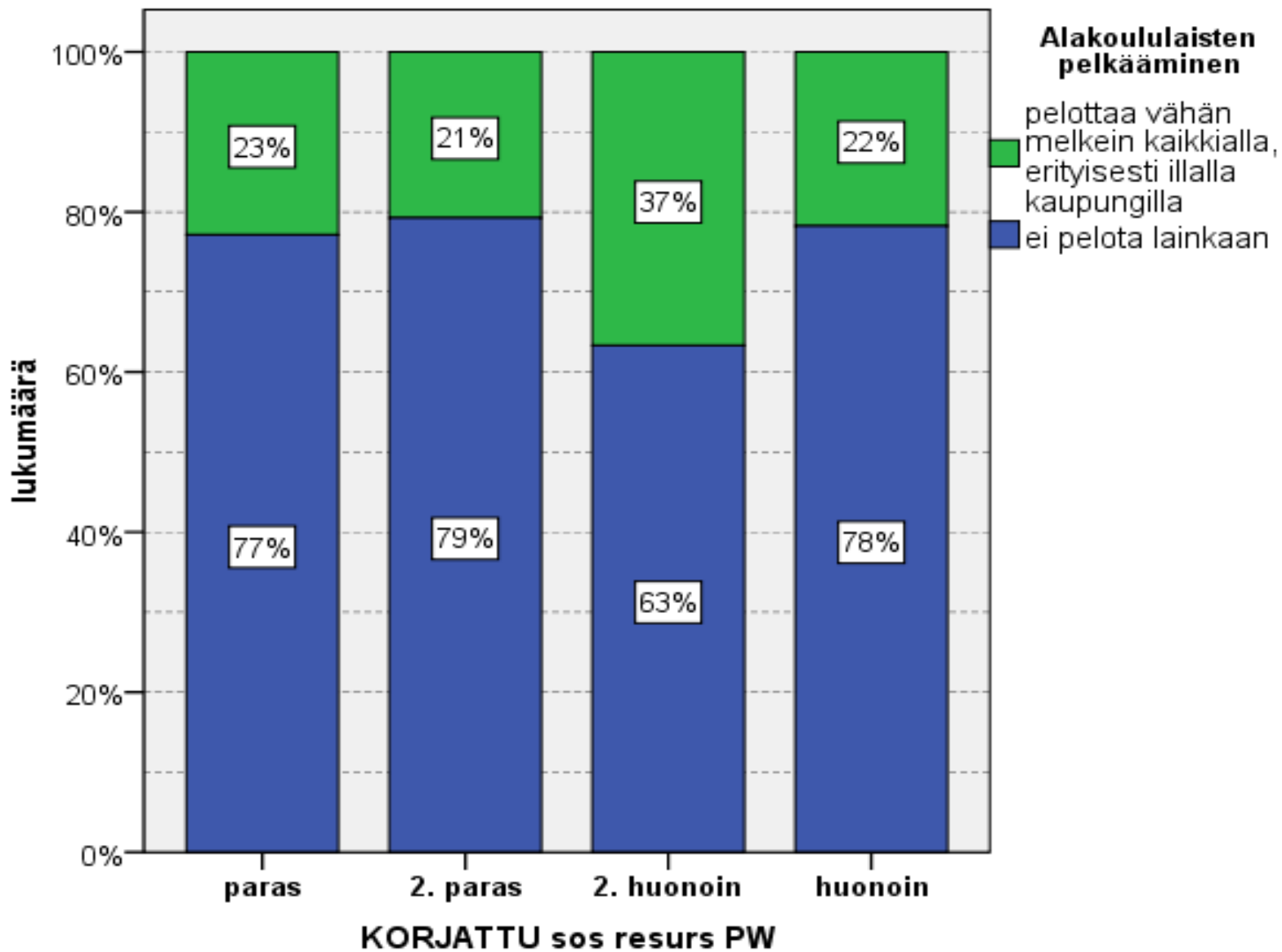
Pelko

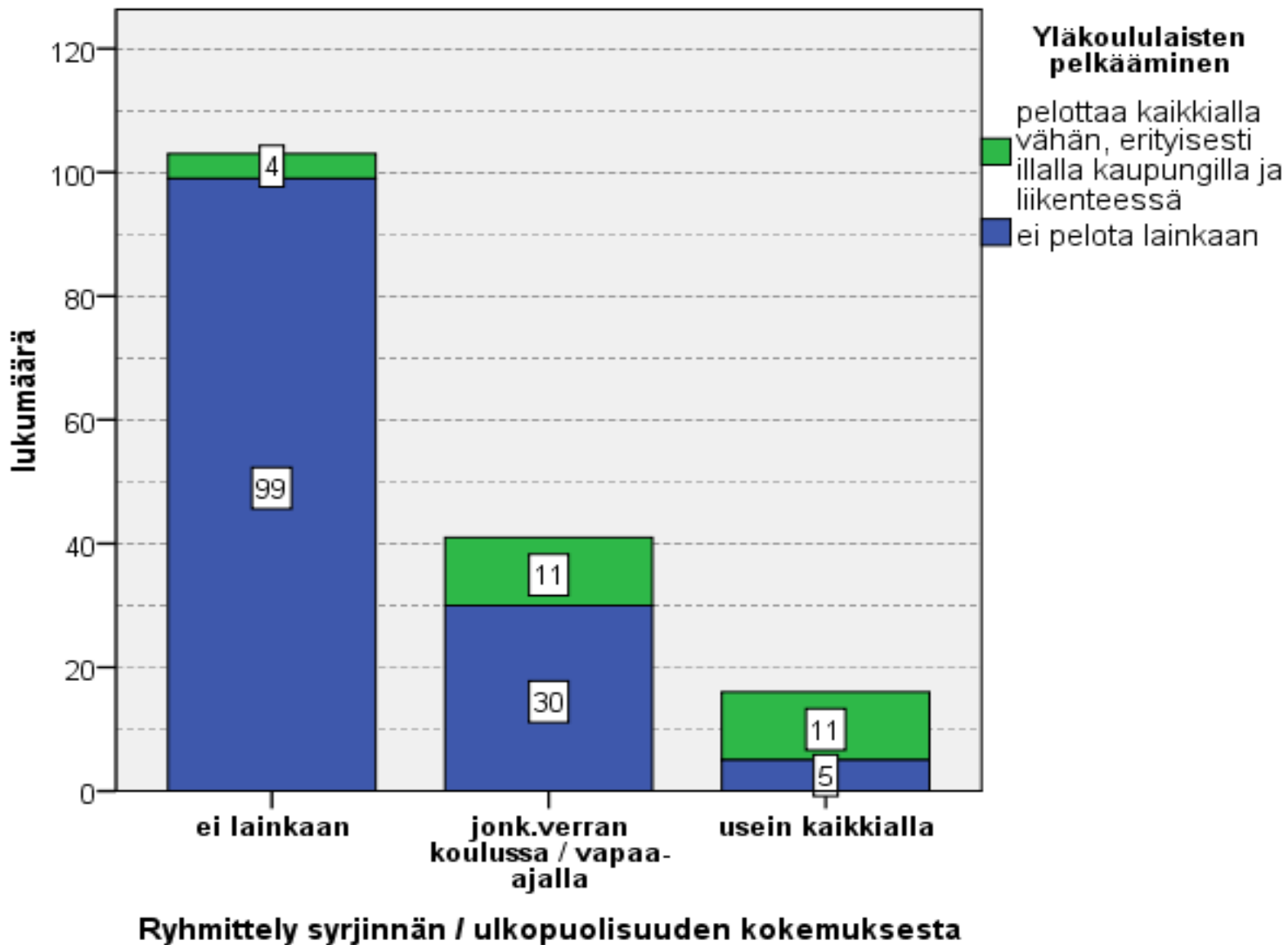
KUVA 37. Alakoululaisten pelon kokemus sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=217$.

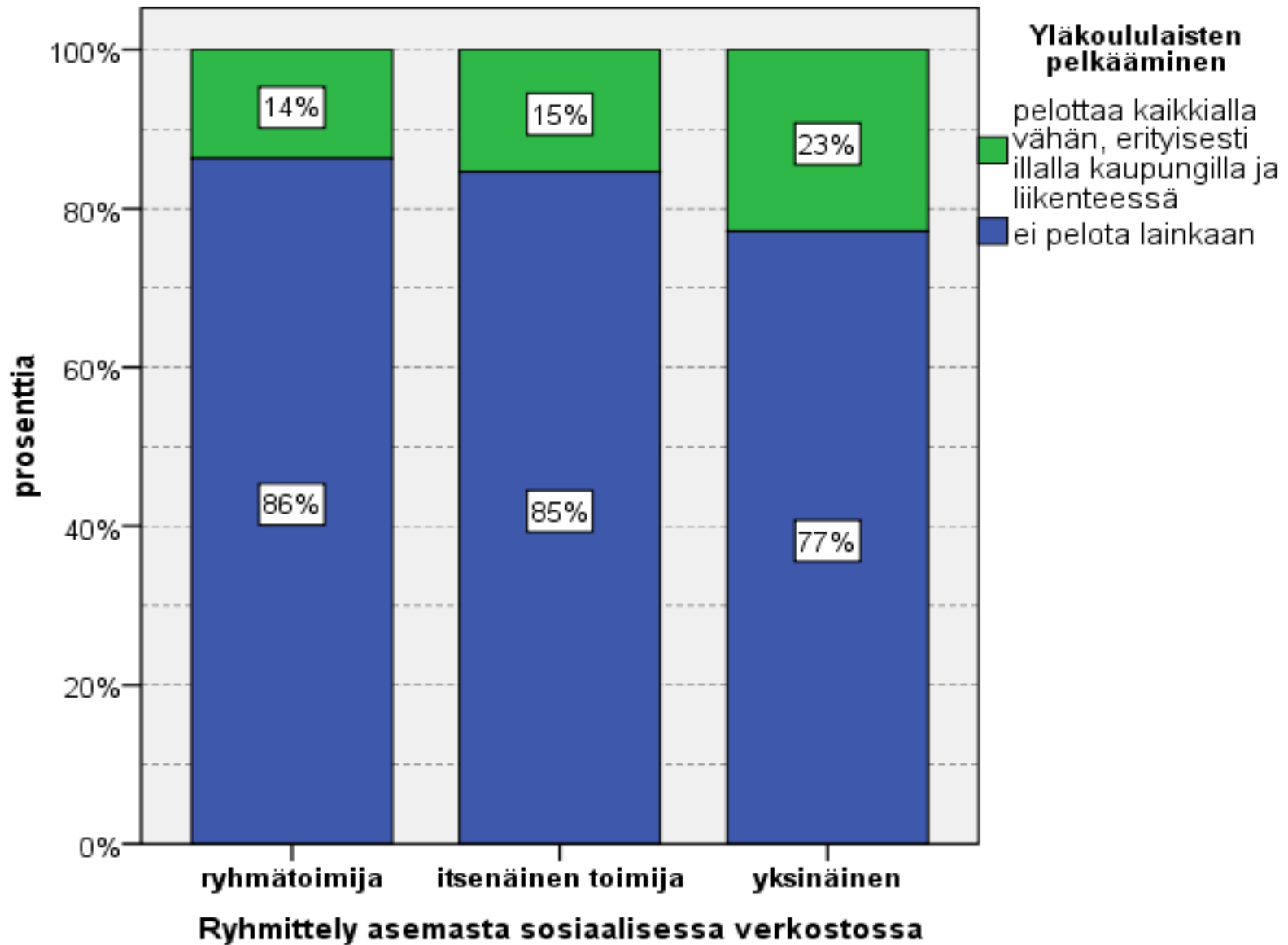
KUVA 39. Alakoululaisten pelon kokemus syrjinnän ja ulkopuolisuuden kokemuksen mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=235$.

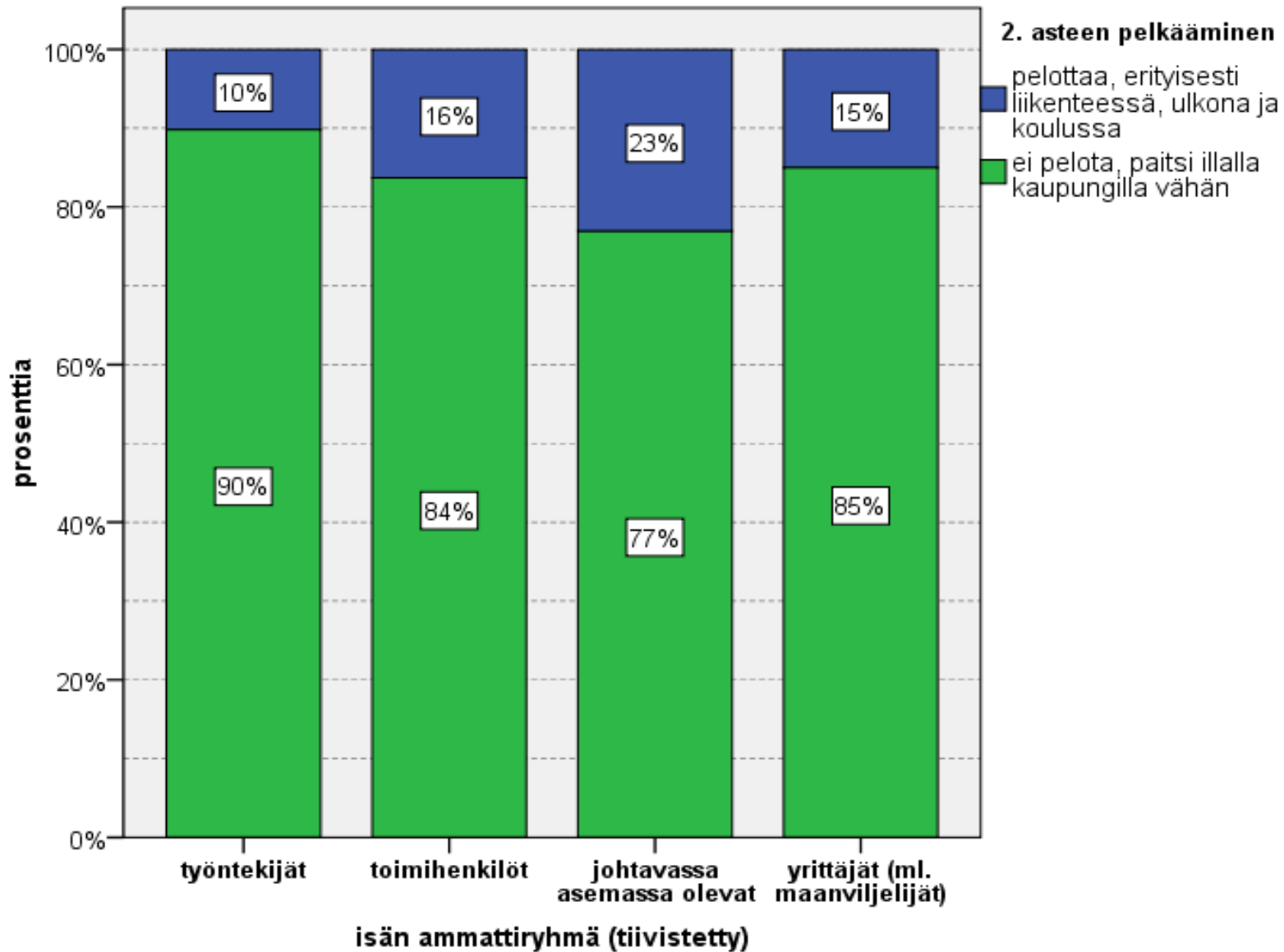
KUVA 41. Alakoululaisten pelon kokemus sosiaalisten resurssien mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=264.

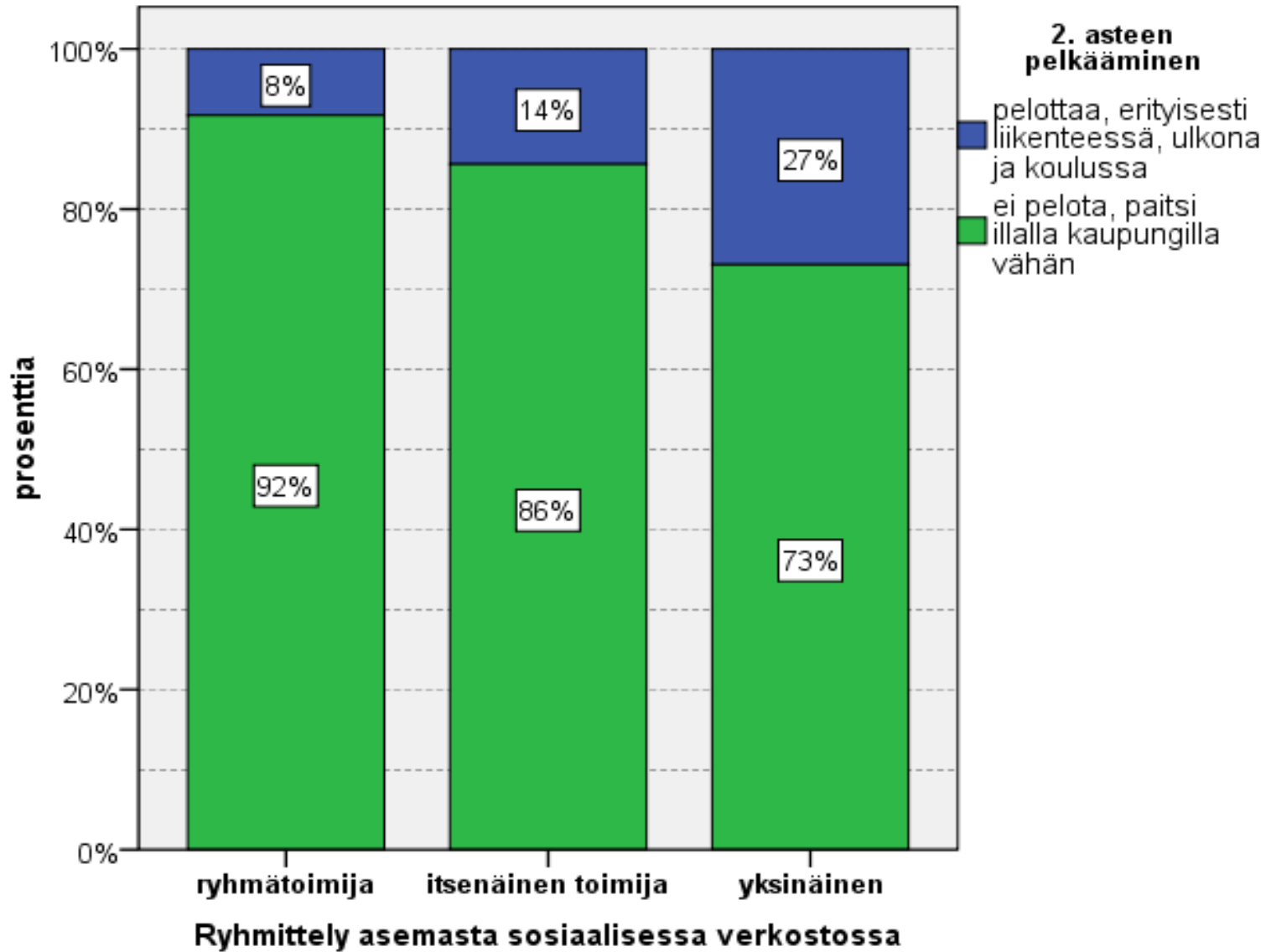
KUVA 36. Yläkoululaisten pelon kokemus syrjinnän ja ulkopuolisuuden kokemuksen mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=160$.

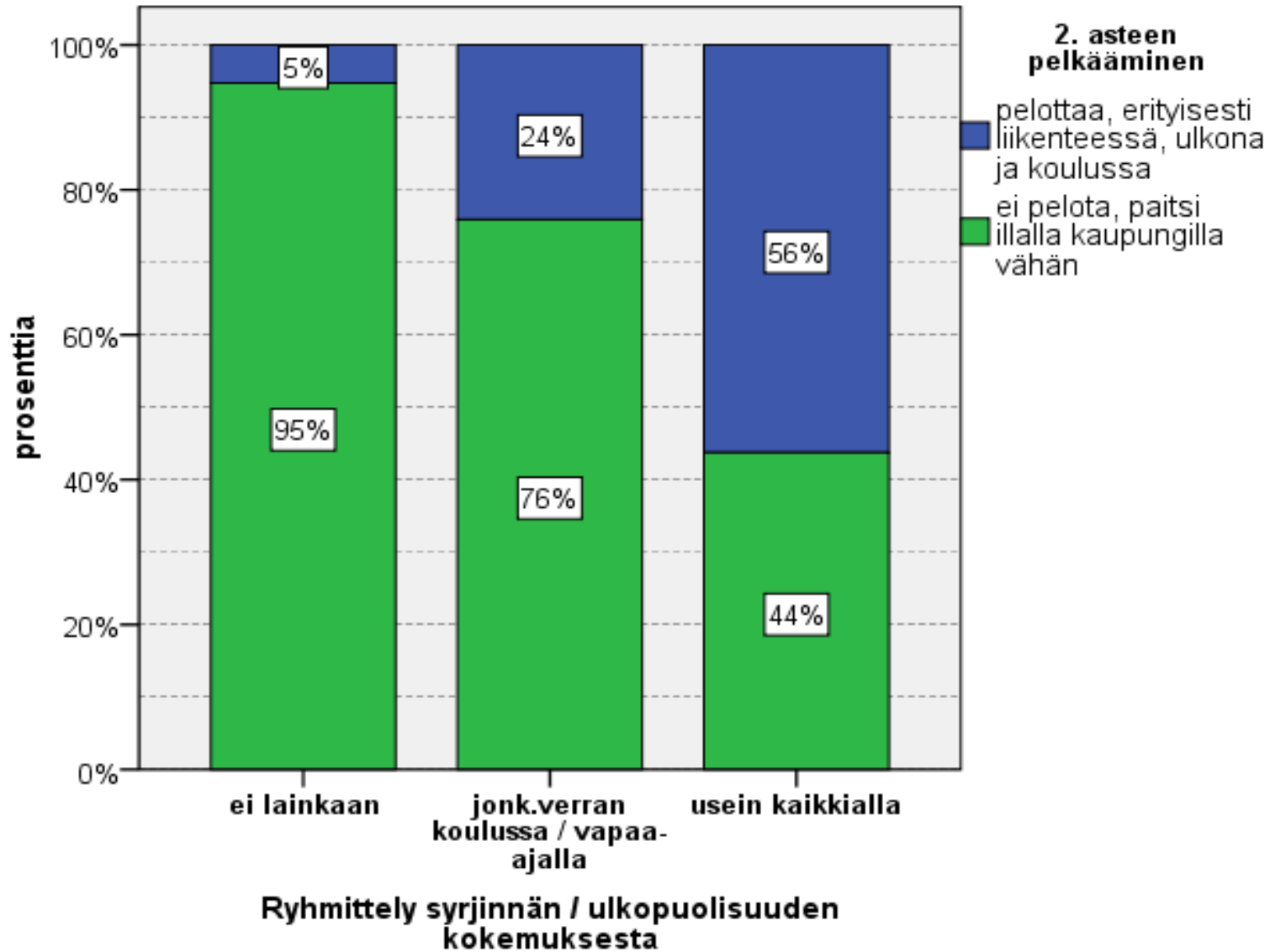
KUVA 34. Ylökoululaisten pelon kokemus sosiaalisen verkoston kautta määräytyvän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, $n=160$.

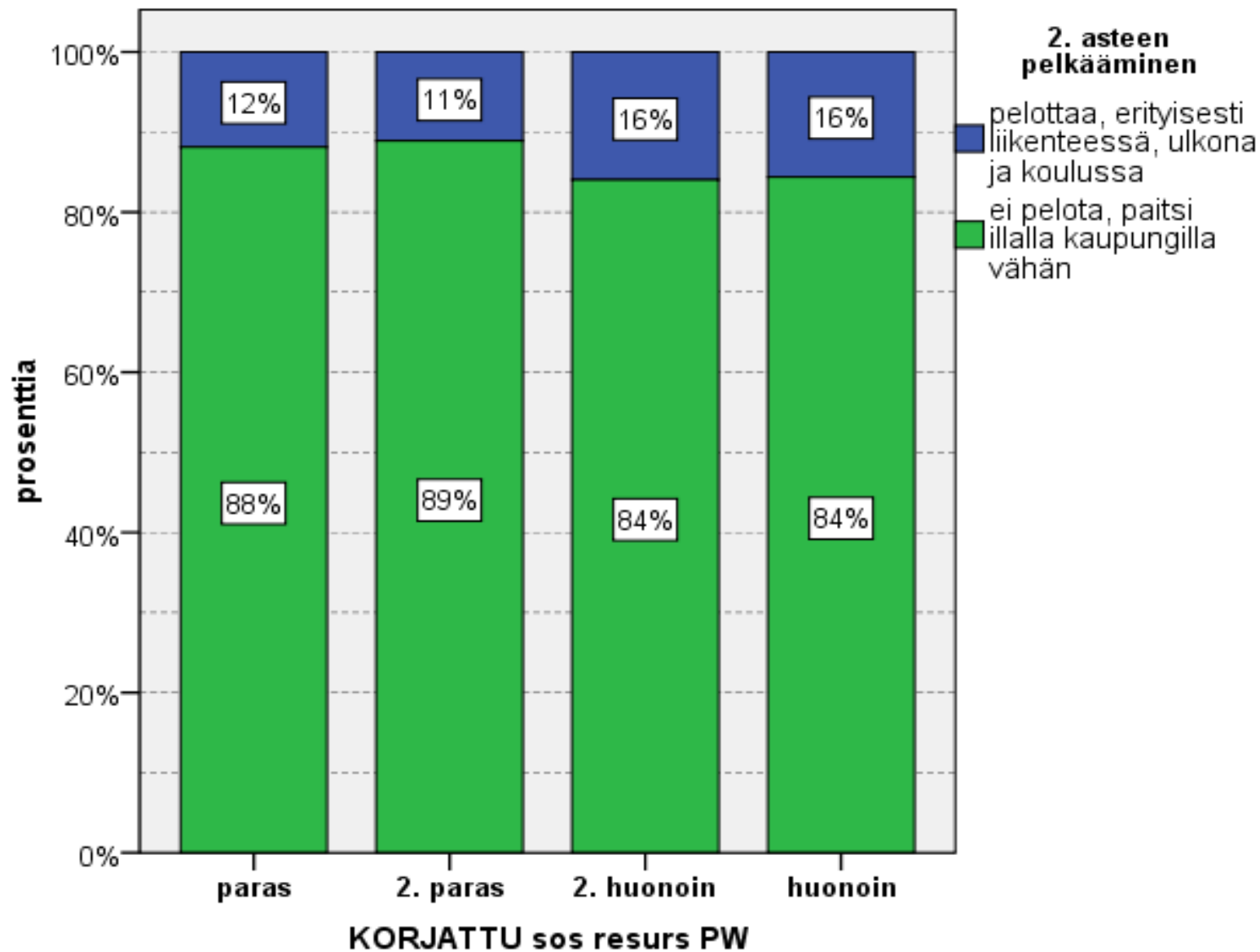
KUVA 32. Toisen asteen opiskelijoiden pelon kokemus isän ammattiryhmän mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=362.

KUVA 29. Toisen asteen opiskelijoiden pelon kokemus sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=405.

KUVA 30. Toisen asteen opiskelijoiden pelon kokemus syrjinnän ja ulkopuolisuuden kokemuksen mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=429.

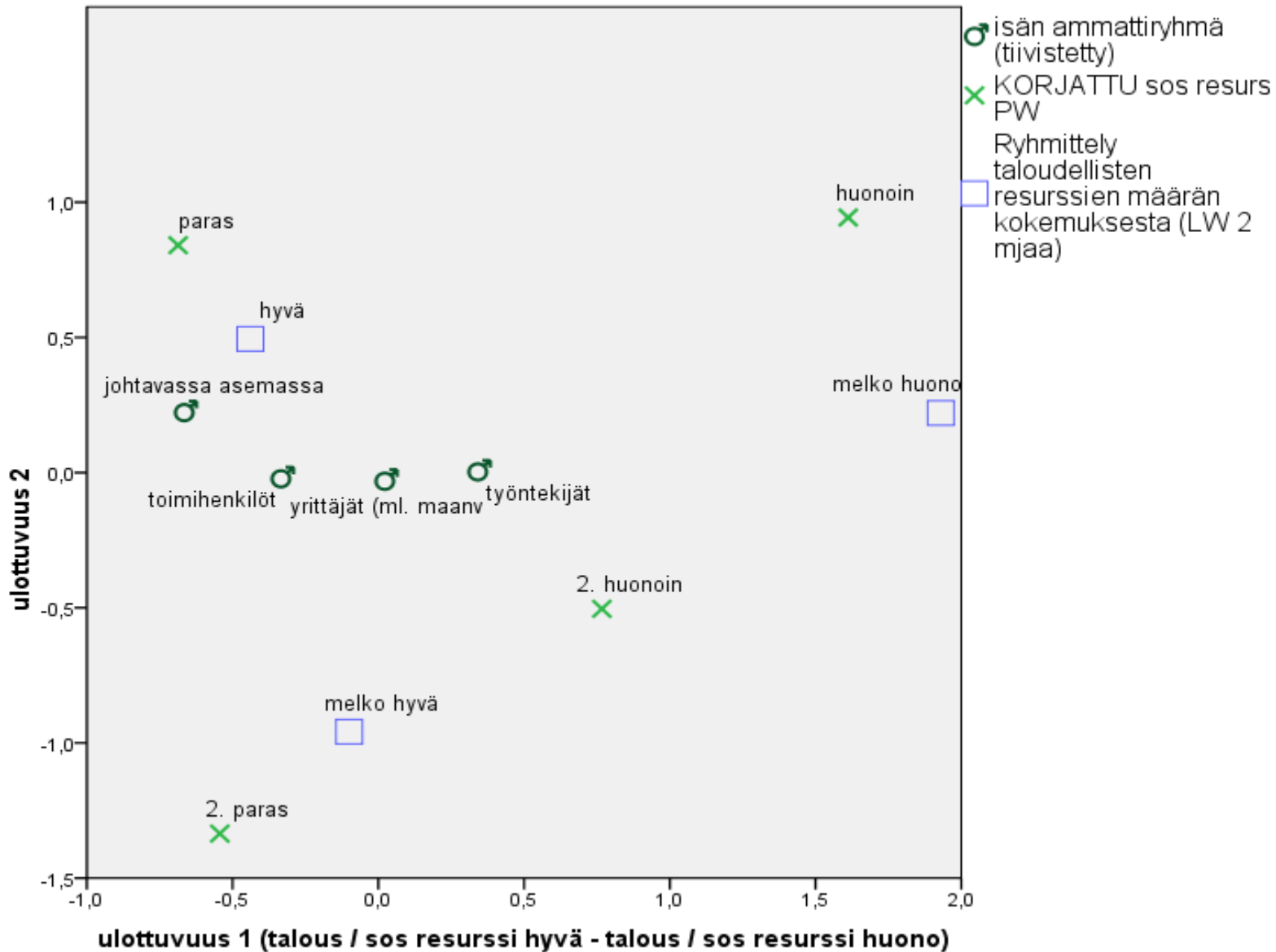
KUVA 31. Toisen asteen opiskelijoiden pelon kokemus sosiaalisten resurssien mukaan jaoteltuna. Koottu pylväskuvio, n=466.

Korrespondenssianalyysi - Tulosten tiivistys:

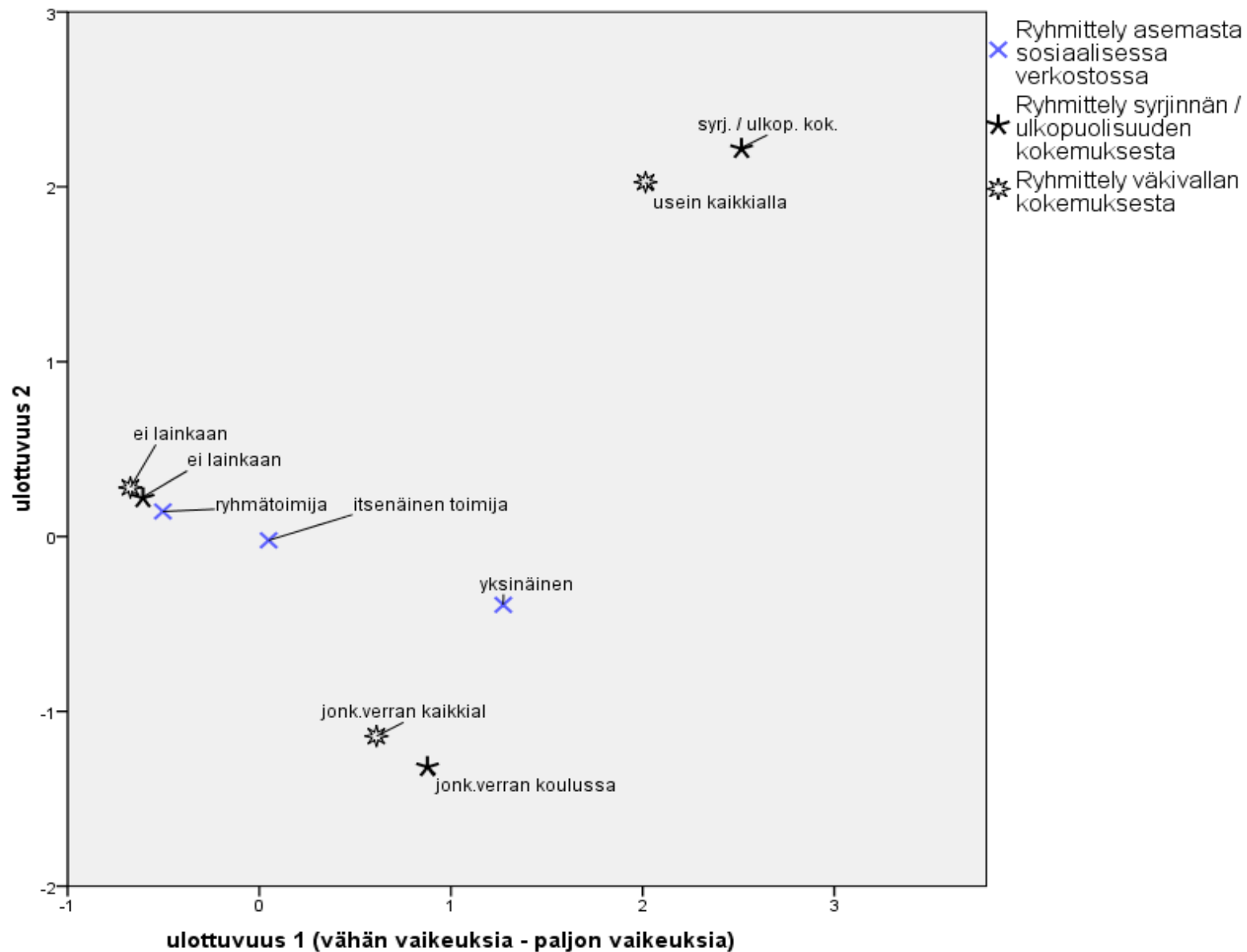
1 Sosiaaliset resurssit ja taloudellinen tilanne

2 Sosiaalinen toimija (yks./ryhmät/itsenäinen)
- syrjäytymisen kokemus

3 Kaikki yhdessä

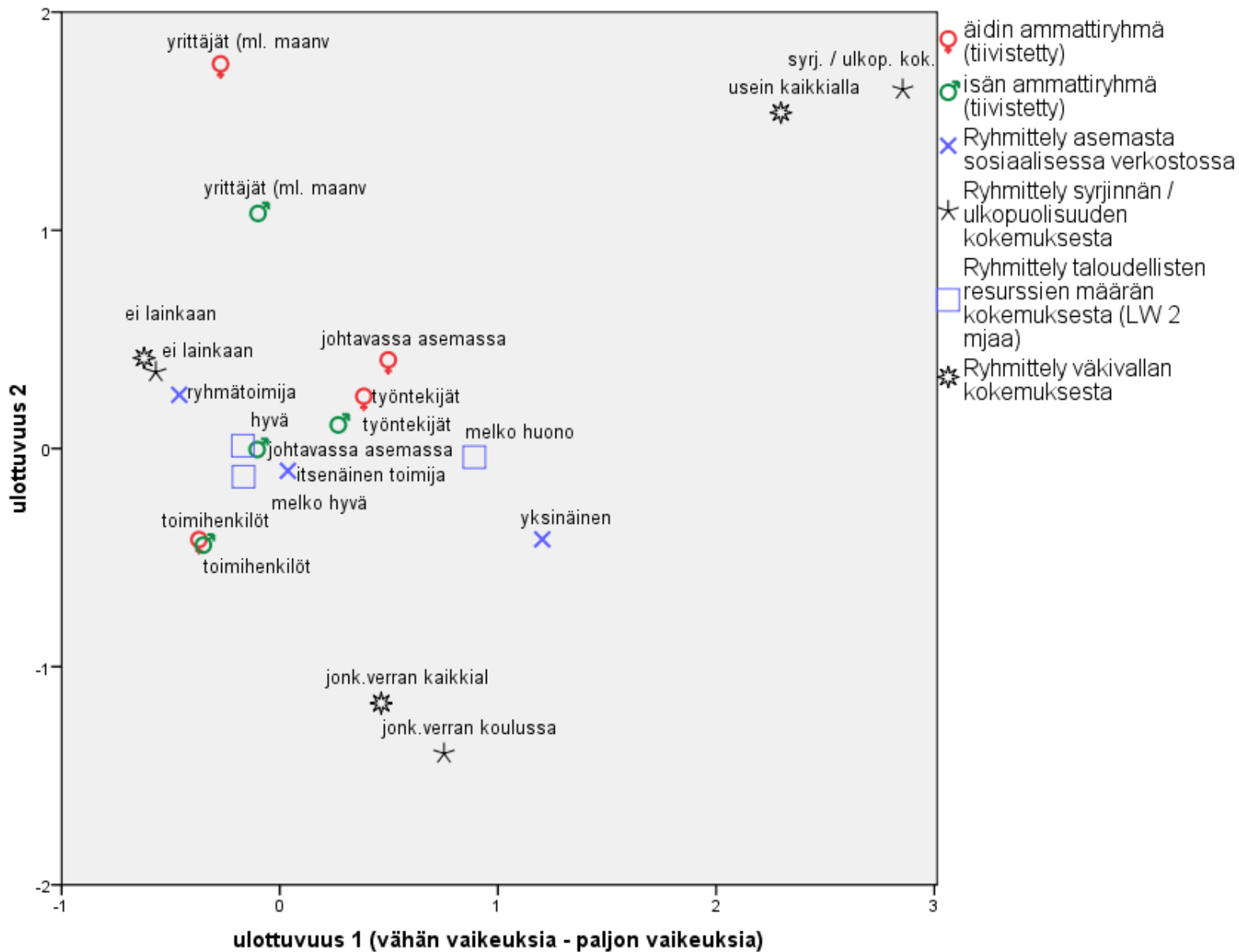

KUVA 55. Isän ammattiryhmän, koettujen taloudellisten resurssien sekä sosiaalisten resurssien väliset suhteet. Kaikki ikäryhmät. Moniulotteinen korrespondenssianalyysi. N=1195.

KUVA 43. Syrjinnän ja ulkopuolisuuden sekä väkivallan kokemusten ja sosiaalisen verkoston kautta määrittävän aseman väliset suhteet. Kaikki ikäluokat yhdessä.

Moniulotteinen korrespondenssianalyysi. N=1146.

KUVA 45. Isän ja äidin ammattiryhmien, taloudellisten resurssien, väkivallan, syrjinnän ja ulkopuolisuuden sekä sosiaalisen verkoston kautta määrittyvän aseman kokemuksen väliset suhteet. Kaikki ikäluokat yhdessä. Moniulotteinen korrespondenssianalyysi. N=1195.

Johtopäätöksiä

1. Suurella osalla menee hyvin 70% -90%

- itsenäiset ja ryhmätoimija
- passiiviset ovat riskiryhmässä
- erilaisia ongelmia 1-30%

2. Koulun merkitys

- virallinen ja epävirallinen rooli
- vertaisryhmän merkitys sosialisatiossa keskeinen
- yksinäisyys suuri riski

3. Taloudelliset edellytykset vaikuttavat

- elämäntavalliset ratkaisut eroavat lapsilla ja nuorilla
  - polarisoituva kehitys
- perheen taloudellisten edellytysten vaikutukset ovat osin ristiriitaisia

4. Toimenpiteitä - ennalta ehkäisy ja toimintaa tukeva - painopisteeksi

- koulutyöskentelyn siirtäminen toiminnallisempaan suuntaan
- vertaistuen (tiimien) hyödyntäminen
- varhainen puuttuminen yksinäisyyden ilmenemismuotoihin
- erilaisen koulun jälkeisen harrastustoiminnan vahvistaminen
- erilaisten tukiopetusmuotojen kehittäminen

- korjaava

- tehostetun huomion kohteeksi aina kun puututaan
- ns. koulupudokkaat
- tehostettu moniammatillinen perhetyö

5. Kun moninainen ongelmakimppu kasautuu

- ei ole helppoja ratkaisuja
- tulee erittäin kalliiksi ellei siihen ajoissa puututa
- esim. mielenterveysongelmiin puuttuminen (psykiatriasta - z)